

**NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

SZOCIÁLIS és KÖZNEVELÉSI OSZTÁLY

4401 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. PF.: 83.
TELEFON: +36 42 524-585; FAX: +36 42 524-586
E-MAIL: NYHSZOC@NYIREGYHAZA.HU

Ügyiratszám: SZOC—1654-3/2023.
Ügyintéző: Szilágyiné Holecskó Ildikó

Előterjesztés

-a Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottsághoz-

**Az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
2022. évi szakmai beszámolójának elfogadására**

Tisztelt Bizottság!

Az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság elkészítette a 2022. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szerkezeti és Működési Szabályairól szóló 26/2019.(XII.20.) önkormányzati rendelet 2. melléklet II.11.2. pontja által biztosított jogkörében eljárva a beszámoló elfogadására átruházott hatáskörben a Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottság jogosult.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a mellékelt Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság 2022. évi szakmai beszámolóját elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2023. április 20.

Tisztelettel,
Tóthné Csatlós Ildikó
osztályvezető

NYÍREGYHÁZA

WWW.NYIREGYHAZA.HU

Határozat-tervezet

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSE
SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SPORT BIZOTTSÁGA**

...../2023. (IV.25.) számú

h a t á r o z a t a

**Az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
2022. évi szakmai beszámolójának elfogadásáról**

A Bizottság

az előterjesztést megtárgyalta és az abban foglaltak alapján a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályairól szóló 26/2019.(XI.20.) önkormányzati rendelet 2. melléklet II.11.2. pontja által biztosított jogkörében eljárva a következő határozatot hozta:

Az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság 2022. évi szakmai beszámolóját elfogadja.

Nyíregyháza, 2023. április 25.

Dr. Rákóczi Ildikó
a Bizottság elnöke

A határozatról értesül:

1. Címzetes főjegyző
2. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal
3. Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
4. Irattár

**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

B e s z á m o l ó

**Az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
2022. évi szakmai beszámolója**

Nyíregyháza

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Bevezetés

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság tisztán egészségügyi profillal, önállóan működő és gazdálkodó költségvetésű intézmény.

Az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott tevékenységeken túl, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata által is finanszírozott foglalkozás egészségügyi ellátás és az Egészségügyi céltartalék terhére vállalt feladatok ellátása az Igazgatóság feladata, melyhez a 102 háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi praxis tulajdonossal történő napi kapcsolattartás tartozik még.

Igazgatóság 1.253.614.263 millió forintos költségvetéssel, 106 fős engedélyezett létszámmal, 16 bejegyzett telephelyen működő intézmény.

Ennek az intézménynek a feladata a város egészségügyi alapellátásának:

- 102 háziorvosi, felnőtt-, gyermekorvosi, fogorvosi praxisának;
- 38 területi védőnői
- 25 iskola egészségügyi körzetének, szervezési, igazgatási feladata,
- Egészségügyi Centrum: Hajléktalan Lábadozó Centrum, Mozgó Orvosi Szolgálat, Háziorvosi Praxis-hajléktalanok háziorvosi szintű ellátásának, valamint, az alapellátás orvosi ügyeletének a megszervezése.

Továbbá a szakellátások közül a fogászati röntgen biztosítása, valamint otthoni szakápolás és hospice ellátás.

Az intézmény által végzett tevékenységek kormányzati funkciók szerint

Az egészségügyi alapellátás működésének biztosítása, melyen belül:

- Háziorvosi, házi gyermekorvosi alapellátás
- Felnőtt fogorvosi alapellátás
- Házi felnőtt orvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás
- Fogorvosi ügyelet
- Fogászati röntgen
- Területi védőnői ellátás
- Iskolavédőnői ellátás
- Iskola egészségügyi ellátás
- Foglalkozás-egészségügyi alapellátás
- Hajléktalanok egészségügyi ellátása
- Otthoni szakápolás és hospice ellátás

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Az alaptevékenységet meghatározó legfontosabb szakmai jogszabályok:

- 2003. évi LXXXIV. törvény az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről
- 2000. évi II. törvény az önálló orvosi tevékenységről
- 313/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény végrehajtásáról
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról
- 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 351/2013. (X.4.) Korm. rendelet a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról
- 96/2003.(VII.15.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról
- 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól
- 117/1998.(VI.16.) Korm. rendelet egyes egészségügyi ellátások visszautasításának részletes szabályairól
- 217/1997.(XII. 1.) Korm. rendelet a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról
- 89/1995. (VII.14.) Korm. rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról
- 49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
- 47/2004.(V.11.) ESzCsM rendelet az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről
- 60/2003.(X.20.) ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről
- 1/2003.(I.21.) ESzCsM rendelet a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerekről és a támogatás összegéről
- 4/2000.(II.25.) EüM rendelet a házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről
- 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 1/2014.(I.16.) EMMI rendelet a fertőző betegségek jelentésének rendjéről
- 62/1997. (XII.21.) NM rendelet az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezelésének egyes kérdéseiről
- 51/1997. (XII.18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról
- 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról
  - 32/2001. (II.26) NYMJV Közgyűlésének határozata az egészségügyi alapellátás területén történő privatizációról, az alapelvek meghatározásáról
  - 26/2003.(V.29.) NYMJV rendelet a házi orvosi körzethatárok meghatározásáról

Egészségügyi alapellátási feladatok

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról, illetve 2015. évi CXXIII. törvényben meghatározott az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és hospice ellátásáról, mely önállóan vállalt szakfeladatként jelenik meg a rendszerben.

Általános bemutató

Házi felnőtt- és gyermekorvosi központi ügyelet

A napi munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben az egészségügyi ellátás folyamatos igénybevételének lehetőségét biztosítja a felnőtt korú lakosság részére.

Nyíregyházán működő központi orvosi ügyelet célja és ellátási területe az elmúlt évekhez képest nem változott. A központi orvosi ügyeleti ellátás szabályait az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESZCSM rendelet tartalmazza. Feladata az életet, az egészséget hevenyen veszélyeztető megbetegedés, továbbá a beteg állapotromlásának időben történő megelőzése – a következő rendelési időig nem halasztható – sürgős orvosi tevékenységek elvégzése. Az orvosi ügyelet nem helyettesíti a háziorvosi rendelést, hanem a háziorvosi rendelési időn kívüli, alapvetően sürgősségi ellátásra szerveződött. Az ügyelet feladata a háziorvosi ellátás kiegészítése, illetve annak segítése. A sürgős szükség körébe tartozó egészségügyi szolgáltatás minden olyan egészségügyi tevékenység, amelyet a „sürgős szükség körébe tartozó egyes egészségügyi szolgáltatásokról” szóló 52/2006. (XII. 28.) EüM rendelet meghatározott, az életet veszélyeztető állapotok és betegségek szakszerű ellátása, valamint azok maradandó egészségkárosító hatásának megelőzése érdekében a beteg-ellátás keretében végeznek, a diagnózis felállításától a tisztázott kórállapot első alkalommal történő szakszerű ellátásáig.

A diagnosztizálásához a fizikai vizsgálaton kívül rendelkezésünkre áll hordozható és asztali EKG, pulzoximéter, **vizelet vizsgálógép, CRP-gép**, valamint hordozható defibrillátor. Agyi érkatasztrófák (stroke) esetén az **AMI** időablak betartása a legfontosabb. A tünetek megjelenését követő hat órán belül, nyolcvan év alatt van lehetőség osztályos körülmények között vérrögoldásra. Hirtelen fellépő anyagcsere betegségek okozta sürgős ellátást igénylő kórképek vizsgálatához és kezeléséhez vércukormérő, és vizeletvizsgálati tesztcsík, valamint iv. glükóz oldat áll rendelkezésre. Sérülések, vérzések esetén a sebellátáshoz szükséges kötszerekkel, és steril eszközökkel rendelkezünk. Légzőszervi betegség okozta fulladás, nehézlégzés oldására **elektromos inhalátort** használatára a szükséges intravénás gyógyszeres kezelés mellett, valamint terápiás **só-szoba** kúraszerű alkalmazására is van lehetőség. Akut hasi panaszok esetében a fizikális vizsgálatot követően döntés születik a gyógyszeres terápiáról, a beteg megfigyelését követően a tovább utalásról, ennek diagnosztizálására mobil ultrahang áll rendelkezésre. Akut mozgásszervi kórképek esetében a differenciáldiagnózis felállítása és az azonnali fájdalomcsillapítás alkalmazása szükséges. Akut pszichiátriai esetek ellátása (pánik zavar, depresszió, szuicid szándék, gyászreakció, tudatzavarok) okozza a legnagyobb kihívást a definitív ellátás és a tovább küldés szempontjából, mivel a rendelkezésünkre álló terápiás lehetőség nagyon szűk. A hirtelen jelentkező, fertőzés gyanús betegeket (agyhártyagyulladás, májgyulladás, bélfertőzés, vírusok okozta megbetegedések, influenzás szövődmények) elkülönítjük, és speciális szállításukról gondoskodunk az elsődleges ellátást követően.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Az Országos Mentőszolgálattal az együttműködés nagyon jó, heti rendszerességgel fordult elő, hogy a Központi Orvosi Ügyelet segíti a munkájukat.

Az ügyeletes orvos feladata és felelőssége, hogy a tovább szállításhoz milyen felszereltségű mentőegységet hív. Az ügyelet szolgálat működési idejében történő halottvizsgálat lefolytatása az ügyeletes orvos feladata. Természetes halál esetén halottvizsgálati bizonyítványt tölt ki, rendkívüli halál vagy idegen kezűség gyanúja esetén kórboncolást vagy hatósági boncolást kezdeményez, együttműködik a nyomozóhatósággal és a rendőrségi jegyzőkönyvet hitelesíti.

Az ügyeleti forgalom adminisztrálása elektronikus formában történik, az EESZT-vel összeköttetésben működő programokat használunk, és a beérkező telefonos hívások rögzítésre kerülnek, egyértelművé téve a panaszos esetek kivizsgálását. Az ügyeletes nővér feladata az adminisztráción kívül a folyamatos gondozást igénylő esetek (injekciózás, kötözés, telefonos felvilágosítás, tanácsadás) ellátása.

Az ügyeletes gépkocsivezető felelős a gépkocsi üzemkész és menetkész állapotáért. Szükség esetén segít az ügyeletes orvosnak, értesíti a mentőszolgálatot, hatóságokat, kapcsolatot tart az ügyeletes nővérral a következő ellátandó esetről vagy esetekről. Az ügyelet nem érkezési sorrendben látja el feladatait, hanem a szigorúan meghatározott sürgősségi ellátási sorrendben. A sürgősségi sorrend felállítása az ügyeletes orvos feladata.

Az elvégzett vizsgálatokról, illetve beavatkozásokról feljegyzés kerül az ambuláns lapra, illetve számítógépes programba. Ezt követően az ambuláns lap két példányban nyomtatásra kerül, melyet saját kezűleg az orvos és a beteg is aláír, mellyel a beteg kezelőorvosánál, háziorvosánál fog jelentkezni.

Ellátási terület: Korábbi, Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás területe Sényő Község kivételével (2014. évtől Kemecséhez csatlakozott), valamint Apagy és Nyírtét Község közigazgatási területe, melyen közel 145 ezer ember ellátásáról gondoskodik.

Nyíregyházán, a központi felnőttorvosi ügyelet működtetése 2021. év május 01-től változott, mivel a 24 órás, azaz a folyamatos ügyelet megszüntetésre került, így hétköznap éjszaka /18 órától reggel 08-óráig/, hétvégén, illetve ünnepnapokon tudja a lakosság a szolgáltatást igénybe venni. Ez a fajta működési rend jellemző az ország területén működő orvosi ügyeletekre. Az ügyeletben résztvevő orvosok száma 58 fő, egészségügyi szakdolgozók száma 12 fő.

A feladatellátás szakmai szempontból az elvárásoknak megfelelően működik, az NEAK finanszírozása biztosítja a forrást a megfelelő szakmai munka és szolgáltatás elvégzéséhez. Az orvosi ügyelet lakosságszám alapú finanszírozásból működik.

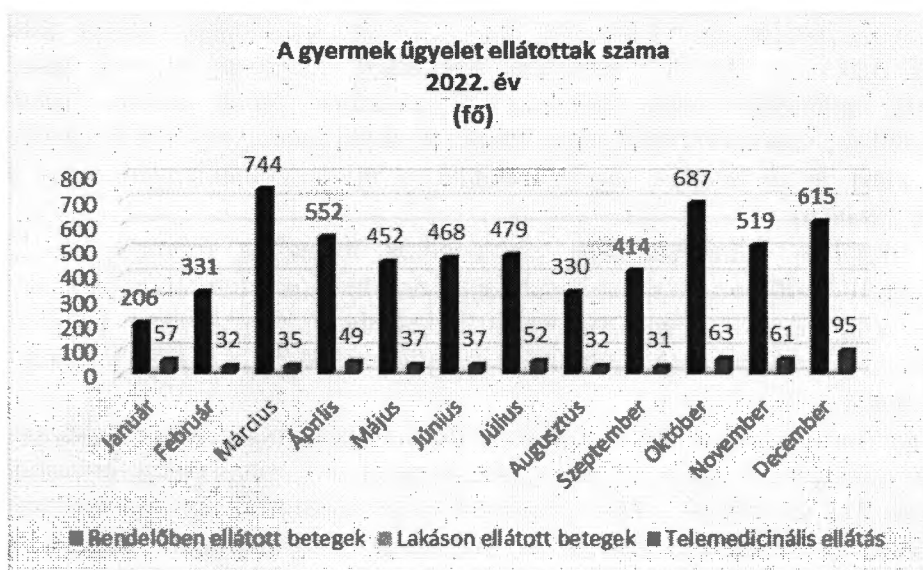
Az ügyeletes orvos a beteget az ügyeletrendszer telephelyén (Nyíregyháza, Szent István utca 70.) közúti baleset esetén, közterületen, illetve hívás esetén a beteg lakásán biztosítja. Az ügyeletet a Nyíregyházán működő háziorvosi praxisok orvosai, illetve az ellátás biztosításában a Nyíregyházi kistérség orvosai is szerepet vállaltak.

Az ügyelet rendelkezik az orvos és szakdolgozók szakmai felelősség biztosítással. A veszélyes hulladék elszállítását, a SEPTOX Kft-vel kötött szerződés alapján biztosítjuk. Az orvos szakmai felügyeletet Dr. Pajkossy Ottó Főorvos Úr biztosítja.

A lakosság részéről pozitív az ügyeleti szolgálat megítélése, hiszen kulturált körülmények között magas szakmai színvonalon és rövid várakozási idő alatt kapnak egészségügyi ellátást.

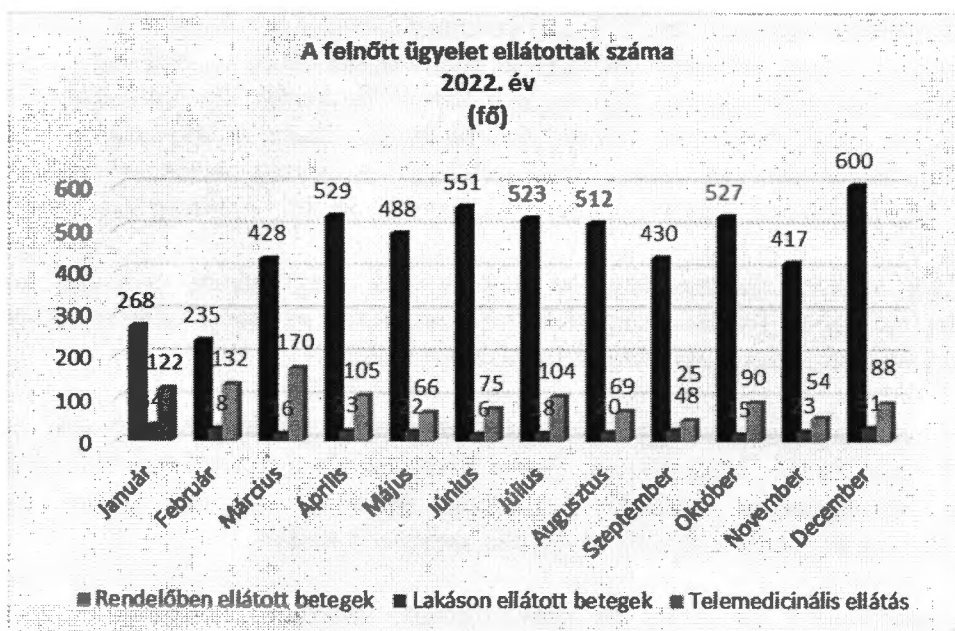
**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

1. számú diagram a 2022. évi évben gyermekügyeleten ellátott betegek számát mutatja

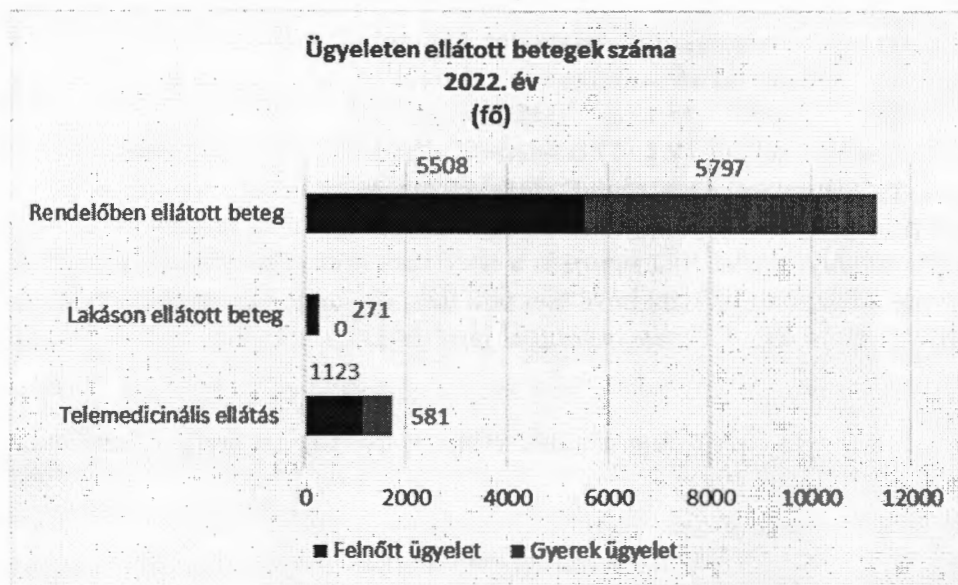
A COVID-19-es pandémia, az egészségügyi ellátásban a lakosság és a szakmai elfogadását hozta a telemedicinális ellátásnak, amely a mai napokban már természetesnek mondható.

2. számú diagram a 2022. évben felnőtt ügyeleten ellátott betegek számát mutatja

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

3. számú diagram a 2022. évben ellátott gyermek- felnőtt betegek számát jeleníti meg

A betegellátások száma csökkent az előző, „nyugodtabb” éveinkkel összehasonlítva.

Sürgős, veszélyeztető állapot esetén az orvos köteles ellátni az ellátásra jelentkező betegeket az e célra kijelölt ügyeleti helyen. Amennyiben a beteg állapota azt indokolja, a beteget otthonában, vagy tartózkodási helyén látja el. Szükség esetén a mentőszolgálat útján gondoskodik a beteg állapotának megfelelő ellátási szinten működő egészségügyi szolgáltatóhoz történő utalásról.

Fogorvosi alapellátási ügyelet

Az érintett fogorvosi körzetek a lakosságnak meghatározott időben történő alapellátási szintű sürgősségi ellátást biztosítanak.

A Fogászati ügyeleten 3 fő orvos, és 3 fő szakdolgozó látja el a fogorvosi ügyeletet. Fogászati ellátás hétfvégen és ünnepe napokon reggel 08.00-14.00-ig tart ügyeletünkön.

2022-ben a fogászati ügyeleten 1556 fő beteget láttak el. Összesen 4043 beavatkozás történt.

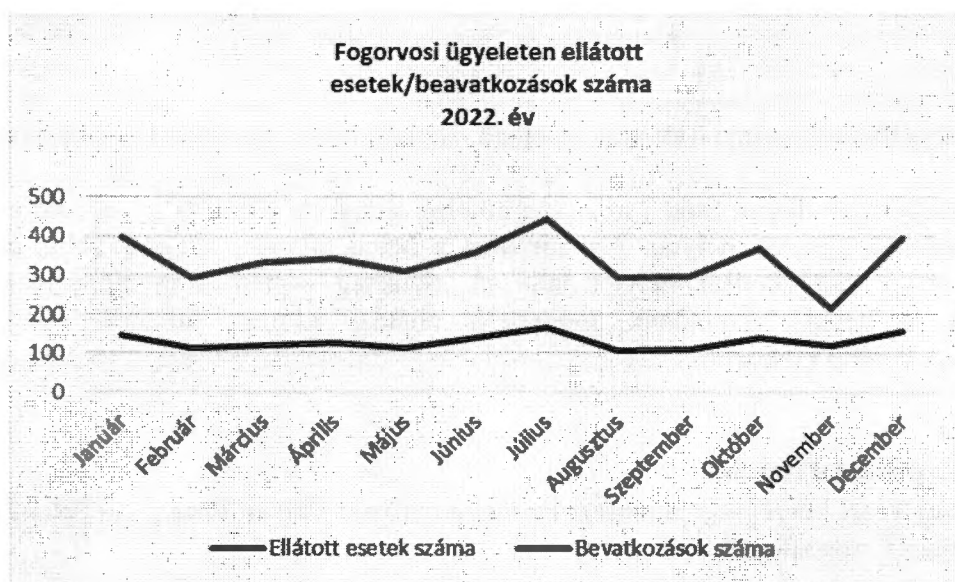
Ellátási terület: Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területe, de mivel megyénkben a környező településeken nem működik ilyenkor sem fogorvosi ügyelet (amely ingyenesen biztosítaná ezt a szolgáltatást), ezért egyre nagyobb számban fordulnak meg nem nyíregyházi lakosok a fogászati ügyeleten. Az elmúlt évben 9 települési önkormányzat (Tiszavasvári, Nagykálló, Magy, Ibrány, Nyíribrony, Nyírkércs, Petneháza, Ramocsaháza, Rohod) jelezte csatlakozási szándékát a fogászati ügyeleti szolgáltatás vonatkozásában. Intézményünk a felsorolt intézmények mindegyikével megkötötte a feladat átadási/átvállalási megállapodást, mely szerint az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság biztosítja az ügyelet működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003.(X.20.) ESzCsM rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) meghatározottak alapján.

Az átadó önkormányzat a megkötött szerződés aláírásával felhatalmazta az Igazgatóságot, hogy az ügyeleti ellátás közfinanszírozása tárgyában az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet 19.§ (1) bekezdése alapján a NEAK-kal, mint finanszírozóval a szerződésben meghatározott egészségügyi tevékenységre finanszírozási szerződést kössön, a finanszírozást megigényelje, és kizárólag az ügyeleti szolgáltatás kiadásaira felhasználja. A tevékenység jogszabályok adta finanszírozás a tényleges költségek körülbelül felét fedezik, a hiányzó összeget a központi ügyelet bevételei pótolják. Az átadó önkormányzat finanszírozási összeg kiegészítéseként 69.- Ft/fő/év összeggel járul hozzá a település igazolt lakosságára szerint.

4. számú diagram a 2022. évben fogorvosi ügyeleten ellátott esetek/beavatkozások számát mutatja

A fogászati ügyeletünket felkeresők száma nemhogy csökkent volna, hanem minimális emelkedést mutat (5-10%).

Hajléktalanok orvosi ellátása

Háziorvosi szintű gyógyító- megelőző ellátást biztosít a hajléktalanok részére. Közegészségügyi szempontból is fontos szerepet tölt be a hajléktalanokat ellátó háziorvosi praxis. A járó betegeken kívül gyógyító- megelőző tevékenységet folytat a hajléktalanok ismert szálláshelyein. A tevékenység finanszírozása a NEAK által folyósított összegekből megoldott. Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése alapján az egészségügyért felelős miniszter kijelölése alapján a NEAK a fővárosban öt, Debrecenben, Győrben, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen, Szegeden és Veszprémben egy-egy a hajléktalanok ellátását napi 24 órában, heti 168 órában biztosító, területi ellátási kötelezettség nélküli háziorvosi ellátás nyújtására működési engedéllyel rendelkező szolgáltatóval köthet szerződést.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

2021. május 01-től 10 fő férőhelyes, hajléktalan személyek napi 24, heti 168 órás háziorvosi ellátása, lábadozó szolgálata és mozgó orvosi szolgálata működik 3 fő egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott orvossal, 4 fő személyes közreműködői szerződéssel dolgozó szakorvossal, illetve 5 fő egészségügyi szakdolgozóval.

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vehetik mindazon **18 éven felüli, beteg hajléktalan emberek**, férfiak és nők, akiknek **a betegségük nem igényel kórházi kezelést**, de **az utcai életmód és betegségük együttesen veszélyeztetik életüket**, valamint a hajléktalan-ellátás más intézményeiben betegségük miatt nem láthatóak el megfelelően.

Az életkorukhoz képest fizikailag rosszabb kondícióban kerülnek hozzánk, az utcán eltöltött évek alatt fellépő nehézségek rányomják bélyegüket egészségügyi állapotukra. A szolgáltatás tárgyi-, szakmai-, személyi feltételrendszere alapján nem láthatóak el azok, akik ápolása és gyógyítása csakis fekvőbeteg-ellátó rendszerben valósulhat meg, tehát akik folyamatos ápolásra és orvosi kezelésre szorulnak, járás képtelenek, valamint az elemi önellátó funkciókat nem képesek elvégezni.

Folyamatos háziorvosi ellátást biztosítunk a hozzánk forduló hajléktalanoknak, ideértve az ügyeleti ellátást is, hiszen a hajléktalan személyek napi 24, heti 168 órás ellátása a feladatunk. A Lábadozó 10 fő hajléktalan személy egészségügyi ellátását biztosítja. Azok számára nyújt külön elhelyezést, akiknek az állapota az orvos mérlegelése alapján ezt indokoltá teszi. (pl.: kemoterápia, sugárterápia, életmódjukból eredően különböző végtag amputáció műtét után lévő gondozásra szoruló személyek.) Egyszeri vagy kúraszerű beavatkozást követő meghatározott idejű megfigyelését, gondozást is végzünk. Akut azonnali egészségügyi ellátást is biztosítunk (hypertónia, pszichiátria, légúti betegségek). Háziorvosi szolgáltatás többek között gyógyító- és prevenció feladatokat is ellát. Járványügyi intézkedések megtétele, fertőtlenítés módjának meghatározása, szűrések szervezése, végrehajtása is feladata.

A COVID járvány 2022 évben speciálisan átrendezte a feladatokat, hiszen ettől kezdve valamennyi ambulanciára érkező páciens esetében – még a tényleges ellátást megelőzően – előzetes rizikófelmérés, illetve Antigén gyorsesztesztelés történt. Ezen időszakban a háziorvosi rendelőkben telemedicinális távkonzultáció volt jellemző, melyet a hajléktalan személyek ellátását biztosító rendelésen nem volt kivitelezhető.

A hajléktalan emberek körében leggyakoribb szomatikus elváltozások:

- Bőrbetegségek és élőködők
- Táplálkozási-felszívódási zavarok
- TBC-s megbetegedés
- Belgyógyászati betegségek
- Ideggyógyászati betegségek
- Pszichiátriai betegségek
- Alsóvégtagi verőerek arterioszklerózisa
- Cukorbetegség
- Daganatos megbetegedések
- Cigaretta, alkohol, drogok, kábítószer, pszihotrop, toxikus anyagok utó és mellékhatásai.
- Balesetek
- Fagyási sérülések, égési sérülések

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Tapasztalatok szerint a hajléktalan emberek esetében gyakrabban fordul elő krónikus betegség, mint az átlagpopuláció tagjainak. A Lábadozóban az orvos által kiírt laborvizsgálatokhoz a mintavételt a szakdolgozók végzik, melynek továbbításáról gondoskodunk.

Plusz feladatként, ellátottjainkat Influenza védőoltásban részesítettük. Az oltásban részt vettek az aktívan utcán élő hajléktalanok is, mellyel nagyban csökkentettük ezen periférián élő emberek fertőzöttségét, illetve megbetegedését.

fogászati

A Lábadozóba kizárólag olyan betegek kerülhetnek, akik hajlandóak megfelelni a higiéniai feltételeknek. Első lépésben fertőtlenítő fürdetésen vesznek részt, melybe beletartozik a tetű irtás és scabies is. Mivel a betegek nagy része az utcáról érkezik ezért a ruházatukat is fertőtlenítő kezelés alá vetjük, mely után kapják vissza, kiegészítve adományokból származó ruhadarabokkal. Az adományokon kívül saját költségen vásárolunk számukra olyan ruhadarabokat melyeket a beteg között higiéniai okok miatt nem cserélhetünk. (pl: fehérmű, pizsama, tisztálkodó eszközök, stb.).

Háziorvosi rendelőnk minimum feltételein túl a következő műszerekkel is rendelkezik: CRP vizsgáló, INR vizsgáló, 24 órás vérnyomás Holter, 24 órás EKG, Biotron lámpa 12 elvezetéses EKG, vizeletanalizátor, melyek használatával nagyban csökkentjük a betegek szakrendelésre küldését. Betegeink védelmének érdekében beszereztünk 3 db ionizáló-levegőfertőtlenítő készüléket.

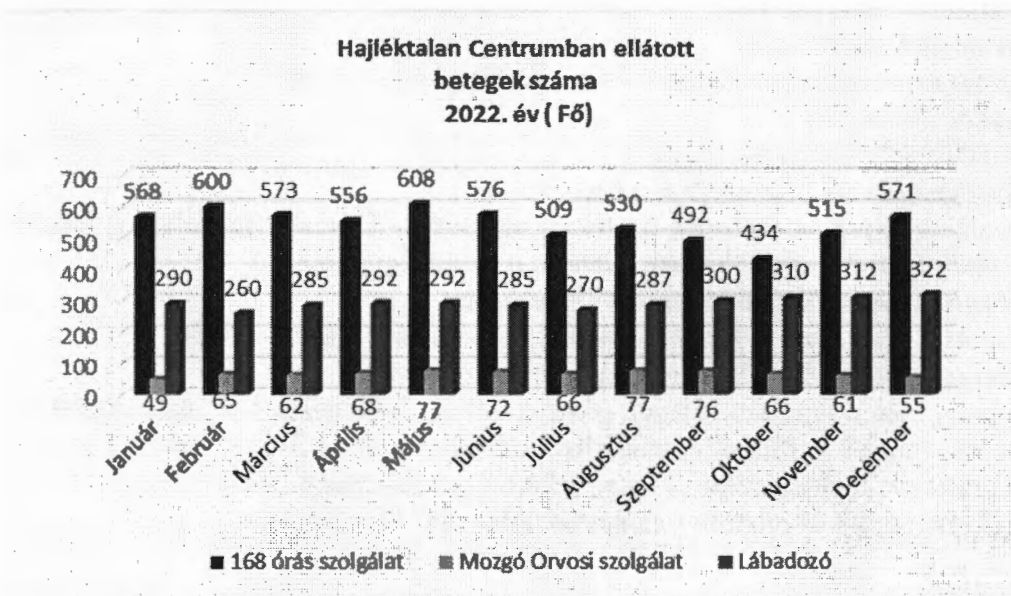
Az Egészségügyi Centrumunkban Mozgó Orvosi Szolgálat is működik. Elsődleges feladata, hogy feltérképezze és felkeresse azokat az intézményes ellátástól valamilyen okból elzárkózó hajléktalan embereket, akik mindennapjaikat és éjszakáikat a város közterületein töltik. Továbbá nappali melegedőkben, illetve az átmeneti szállókon, keresi meg a beteg személyeket, és ott nyújt számukra alapellátást.

Az ellátást 1 fő Háziorvos 1 fő gépkocsi vezető látja el. A Mozgó Orvosi szolgálatban használatos gépjármű felszereltsége, műszerezettsége, megegyezik a Háziorvosi rendelő minimum feltételeivel. Ilyen például a defibrillátor, EKG készülék, vércukormérő, vérnyomásmérő, szaturáció mérő, kötszerek, gyógyszerek injekció illetve tablettá formájában. A hajléktalan feltalálási helyein ismert szálláshelyein, illetve közterületen házi orvosi szintű ellátást nyújt. Fő feladatunk különböző szűrések elvégzése, kivizsgálás, igény szerint sebkitőzés, illetve alkalmasszerűen gyógyszerekkel való ellátás. Szükség szerint szervezi az ellátottak intézményi elhelyezését. Periféria Egyesülettel közösen a téli időszakra felkészítve a hajléktalanokat vitaminokkal láttuk el, egészségi állapotuk javításaként. Betegeink betegségtudata csökkent, együttműködési készsége alacsonyabb, mint más nem hajléktalanokat ellátó háziorvos betegeinél, így a kezelés folyamatai neheztettek hosszadalmasabbak, és kevésbé a hatékonyak. Ezen betegek ellátása társadalmi szempontból is nagyon fontos kell, hogy maradjon mivel a hajléktalanság problémája továbbra is fennáll.

Háziorvosi ellátás, Mozgó orvosi ellátás, Lábadozóban ellátott, elhelyezett betegek statisztikája az elmúlt időszakban:

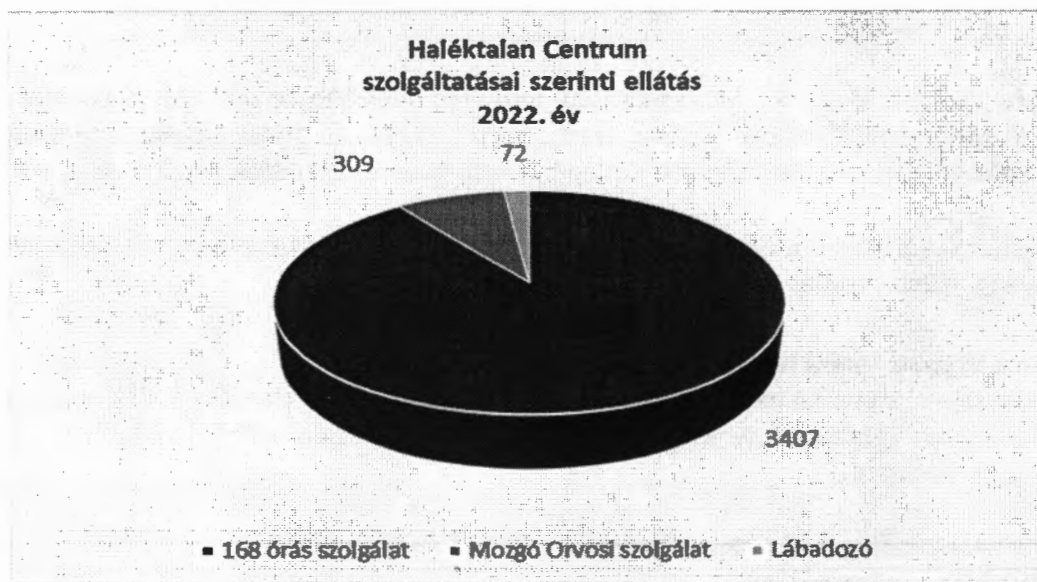
**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

5. számú diagram Hajléktalan Centrumunk statisztikája

A Lábadozóban ellátott betegeknek napi ötszöri étkezést, három főétkezést és két kis étkezést biztosítunk. A napi folyadékpótlásra nagy szükség van, amiről szintén gondoskodunk. (Tea, ásványvíz, gyümölcslé). A gyümölcs és a zöldség is minden nap asztalra kerül. Szükség esetén speciális diéta rendelésére is van lehetőség. Szervezetük működéséhez energiára van szükség, ezt az energiát a táplálkozás során bevitt tápanyagok biztosítják. Felerősítő roboráló étrendet biztosítunk az erősen lesoványodott betegeknek. Fontos követelmény az étrendi változatosság.

6. számú diagram Az Egészségügyi Centrumunkban 2022. évben ellátott betegek száma (fő)

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Szociális munkatárs feladata kapcsolattartás az Egészségügyi – és Szociális, Civil szervezetekkel és hatóságokkal. Hivatalos ügyek intézésének segítése az általunk ellátott hajléktalan személyek részére.

- támogatás a családi kapcsolatainak felkutatásában, ápolásában
  - egyéni esetkezelés
  - szociális csoportmunka végzése
  - egységben belüli közösségi élet szervezése
  - hivatalos ügyek intézésének segítése (Taj-kártya, Személyi igazolvány, lakcímkártya, nyugdíj igénylés, aktív korúak ellátása, rokkantsági segély)
  - mozgó orvosi szolgálat kivonulás szervezése
  - ellátottak pénz- és vagyonkezelésével kapcsolatos feladatok ellátása
  - ruha adományok fogadása, rendszerezése, szervezése
  - szükség esetén fennjáró betegek étkeztetésében, ételkiosztásában való segédkezés
  - a centrumból kikerülő ellátottak elhelyezésében való aktív részvétel. (5 beteg átmenti szálláson való elhelyezése, 2 beteg lakóotthonban történő elhelyezése)
  - segítséget nyújt az ellátottak szakrendelőbe való eljuttatásához

Átmenetileg megüresedő háziorvosi praxisok működtetése

Város területén 44 felnőtt háziorvosi, 27 házi gyermekorvosi és 31 fogorvosi praxis működik (2 felnőtt, 9 gyermek és iskola fogászat és 20 vegyes praxis) melyek tulajdonosai az Önkormányzattal kötött megállapodás (feladat-ellátási szerződés) alapján területi ellátási kötelezettséggel működnek.

2022. évi személyi változások háziorvosi praxisokban:

Sorsz.	Praxis típusa	Megszerzés jogcíme	Átadó	Átvevő
1.	felnőtt háziorvos	adás-vétel	dr. Leövey Tibor	dr. Ligeti Richárd
2.	felnőtt háziorvos	adás-vétel	dr. Salamon Terézia	dr. Pétery István
3.	Házi gyermekorvos	adás-vétel	dr. Nagy Marietta	dr. Csavajda-Ujj Anikó

Örömről szolgál, hogy az önkormányzat területén működő háziorvosi praxisokra nem jellemző a „tartósan betöltetlen” státusz, amit a fenti táblázat jól mutat, hiszen több esetben is született adás-vételi szerződés idősebb kollégától való praxis vásárlásra vonatkozóan.

A megfelelő és szakszerű intézkedéseknek az eredményeképpen semmilyen szakhatósági nem megfelelés, elmarasztalás vagy lakossági panasz nem történt.

2022-évi végzett területi védőnői ellátásról

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik többek között az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az idei év valószínűleg a történelemben ismét a SARS-CoV-2 pandémia és a 2022. 02. 24.-én kitört háború éveként vonul be.

Mindannyiunkat számos kihívás elé állított a kialakult járványhelyzet, teljesen átértékelődött a védőnői munka.

A veszélyhelyzet nemcsak a magánéletben, hanem a munkában is teljesen váratlan fordulatot

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

hozott. A látogatás lehetősége korlátozódott, ami minden védőnő számára nehéz volt. A személyes találkozás meghittsége, közelség a gondozottakkal hiányzott/hiányzik. Ennek ellenére minden védőnő elérhető maradt a családok számára. Kezdődött valami új, mind a gondozottaknak, mind a védőnőknek, amit meg kellett szokni.

Lassan a pandémia lecsengőben van, de sajnos az idei év február 24. újabb nehéz helyzetet hozott életünkbe. Szomszédságunkban az ukrán- orosz háború miatt számos családnak kellett elhagynia az otthonát és menekült el szülőföldjéről. Nők, gyerekek, családok tízezrei a harcok elől menekülve lépik át határunkat, menedéket keresve. A védőnők ahol tudnak, segítik a hazánkba érkező családokat. Meghatározott eljárásrend szerint dolgoztak a járvány idején. Fokozottan figyeltek az előírások betartására (távolságtartás, maszk- gumikesztyű,- védőruha használata, gyakori kézmosás, kézfertőtlenítés).

Eljárásrend:

- A járványügyi veszélyhelyzetben az egészségügyi alapellátásban dolgozó védőnők és a gondozott családok védelme érdekében törekedni kell a személyes találkozások számának minimalizálására és a szakma szabályainak figyelembevételével a távkonzultáció előtérbe helyezésére.
- A 65. életévüket betöltött és a 65 évnél fiatalabb súlyos, krónikus betegséggel élő védőnők ne találkozzanak a gondozottal. Az ilyen módon felmentett védőnők esetében a feltétlenül szükséges személyes találkozást igénylő védőnői ellátásra az egészségügyi szolgáltató gondoskodik helyettes védőnőről.
- A védőnői gondozás menetéről- lehetőség szerint- telefonon szükséges egyeztetni a gondozottal/törvényes képviselővel és a digitális tanácsadást szükséges felajánlani. Telefonon, skype-on, videofelvétellel nyomon követhető a várandós állapota, a csecsemők, a gyermekek fejlődése. A kitöltött szülői kérdőív e-mailben vagy fotó formájában való elküldése és annak telefonon történő megbeszélése nagyban segíti a szülő és a védőnő közötti kapcsolattartást személyes találkozás nélkül, mely jelen helyzetben helyettesíti az életkorhoz kötött szűrővizsgálatot. A távkonzultáció végezhető a védőnői tanácsadóban/a védőnői munkaszobában.
- Egyedi esetekben-amennyiben nélkülözhetetlen a személyes konzultáció-időpontot egyeztetve (két gondozott megjelenése között a szellőztetésre és a használt eszközök, valamint a bútorzat fertőtlenítésére megfelelő időintervallumot hagyva) szükséges a tanácsadást megtartania védőnői tanácsadóban az előírt általános óvintézkedések betartásával.

A védőnő ezekben az esetekben előzetesen kérjen szóbeli nyilatkozatot (mely kerüljön rögzítésre a védőnői dokumentációban) a gondozottól arra vonatkozóan, hogy egészséges-e, illetve van-e a közvetlen környezetében akut légúti fertőzésben szenvedő beteg. A tanácsadó váróhelyiségében egyszerre, egy időben csak egy gondozott és /vagy egy hozzátartozója legyen jelen. A védőnő részéről a tanácsadások alkalmával a szájmaszk, köpeny, gumikesztyű, védőszemüveg használata, továbbá a védőnői tevékenységek végzése előtt és után kézfertőtlenítés szükséges. Fentiekén túl a tanácsadóban a berendezések és felszerelések fertőtlenítését biztosítani kell.

- A védőnők gondoskodjanak arról, hogy légúti fertőzésre utaló tüneteket (láz, köhögés, torokfájás és nehézlégzés) mutató beteg semmi esetre se keresse fel személyesen a tanácsadót.

Ha mégis ilyen tünetekkel érkezik, akkor a védőnő jogosult utasítani arra, hogy térjen vissza otthonába, konzultáljon telefonon háziorvosával az egészségi állapotával kapcsolatban és a védőnői ellátást távkonzultáció keretében végezze.

- A védőnői egészségügyi dokumentációban kerüljön rögzítésre a szülői beleegyezés a kapcsolattartás módjára vonatkozóan, valamint a tanácsadás körülményei.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

- A jelenlegi járványügyi helyzetre tekintettel a fentiek figyelembevételével a 49/2004. (V. 21.) ESZCSM rendelet 3. §-ban felsorolt feladatok közül a feltétlenül szükséges tevékenységek ellátására kell összpontosítani. A népegészségügyi szűrővizsgálatok elvégzése a veszélyhelyzet megszűnéséig elhalasztásra került, melyet utólag pótolandó.
- Az egészségügyi szolgáltató teygen meg minden szükséges intézkedést a megváltozott munkakörülmények (távkonzultáció; óvintézkedések) feltételeinek biztosítása céljából. Kísérje figyelemmel a védőnők egészségi állapotát és gondoskodjon (pl. átszervezéssel, főállású iskolavédőnők bevonásával) a fentiekben meghatározott védőnői ellátás folyamatosságáról.

2022. 06. 01.-től az eljárásrend hatályát veszítette, visszaállt az eredeti rendszer. A legtöbb gondozott hiányolta a személyes találkozásokat, mert ilyenkor egy biztató mosoly, akár egy pozitív mondat, vagy egy megerősítés, sokszor többet ér, mint bármilyen hivatalos vagy írott szakmai anyag. Némely szülőnek nehézséget jelentett egy-egy kérdés értelmezése a szülői kérdőívben, valamint sok esetben a kérdőív kitöltése. Amennyiben eltérés volt a szülői kérdőívben a szülők hiányolták, hogy nem tudták nekik személyesen megmutatni, hogy mit is kell pontosan csinálni, annak érdekében, hogy a probléma megoldódjon, ezen a fejlődési ponton sikeresen átjussanak.

A védőnők negatívumként említették, hogy nagyon fárasztó volt ez a több csatornán tartott tanácsadás. Folyamatos készenlétet jelentett számukra, mert a nap bármely órájában jött egy viber üzenet, vagy kép, sms, telefonról, e-mailről. Hosszú volt az az idő, amit a számítógép előtt töltöttek el, ami gyakran vezetett fejfájáshoz is. A megnövekedett adminisztrációs munka, a családlátogatások hiánya miatt nem érezték magukat „igazi védőnőnek”. Bizonyos területek vizsgálatakor nem elég az online felület, újszülött látogatás nem jól kivitelezhető online módon. Sok az információ, pl. a köldökkezelés csak személyesen tud megvalósulni. Hátrányos helyzetű családok kizárólag személyesen érhetőek el, gyakran mobiltelefonnal sem rendelkeznek.

A fokozott gondozást igénylők ezzel a módszerrel egyáltalán nem voltak elérhetőek, ugyanolyan rendszerességgel volt szükség a családlátogatásra. Csak a látogatások kapcsán lehet a lakó környezetet megnézni, esetleges veszélyforrásokat kiszűrni. A családtagok közötti feszültség is csak így érzékelhető. Telefonhívások, üzenet váltások során nem láthatók a nonverbális jelek, melyek ellentétesek lehetnek a verbális kommunikációval. Akik nem rendelkeztek semmilyen elérhetőséggel, azoknak személyesen adták oda a szülői kérdőívet, de ezek a kérdőívek mindig jóval később, és hiányosan érkeztek vissza.

A területi védőnők a legfontosabb életszakaszokban- a gyermekvárásnál, az újszülött fogadásánál, a gyermekek óvoda, iskolakezdésnél vannak jelen a családok életében.

A védőnői tevékenység az emberi szolgálatnak az egyik legszebb, legfelelősségteljesebb és legnehezebb foglalkozása, amelyet jól csak élethivatásként lehet ellátni. A magyar védőnői rendszer 106 éve teljesít szolgálatot a nők, a csecsemők, a gyermekek, az ifjak, a családok, a lakosság egészségének védelmében. 2014.-es évben Magyar Örökség díjat kapott a magyar védőnői szolgálat. 2015 áprilisától a védőnői szolgálat olyan kiemelkedő nemzeti érték, hungarikum, amely nemzeti szempontból meghatározó jelentőségű, a magyarságra jellemző, és közismert, növelheti megbecsülésünket az Európai Unióban és szerte a világon. Sosem volt könnyű védőnőnek lenni és ma sem az. A 106 év során a védőnői rendszert számtalan átalakulás jellemezte. A védőnők képzése, a munkaköri feladatai, a munkavégzés feltételei, az intézmény struktúrájában elfoglalt helye is többször változott. A Védőnői Szolgálat fennmaradása annak köszönhető, hogy mindig képes volt a népegészségügyi szükségletekre, a kihívásokra érzékenyen válaszolni és ennek érdekében fejlődni.

Nyíregyháza városában 38 fő látja el a területi védőnő feladatait az Egészségügyi Alapellátás

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Igazgatósága alatt. A védőnők 27 fő gyermekorvossal dolgoznak együtt Nyíregyházán. Területi védőnőknél jelenleg helyettesítés nincs, mindenki a saját körzetét látja el. A védőnői ellátás területe Nyíregyháza közigazgatási területe. A védőnők munkájukhoz különböző közlekedési eszközöket (menetrend szerinti járat, gépjármű) használnak, annak megfelelően, hogyan tudják hatékonyan teljesíteni feladatukat.

A területi védőnők munkájukat a 49/2004. ESZCSM rendelet alapján végzik.

A gyermeket váró nő mindig megkülönböztetett figyelmet és gondoskodást élvez. Magyarországon különleges hagyománya és szervezett rendszere alakult ki a várandósok és a gyermekek gondozásának. A méhen belül fejlődő magzat védelme, az anya állapotának, a várandósággal járó változásoknak a megfigyelése, a tanácsadás, melyet a 26/2014 (IV. 08.) EMMI rendelet szabályoz.

A védőnői tanácsadókban, ezen kívül az otthonukban is felkeresi, meglátogatja a családokat, hogy a várandóst, majd az újszülöttet, csecsemőt természetes életterében megfigyelve mind több és hasznosabb tanácsot adjon az egészségben való felnövekedéshez. Munkáját a védőnői körzetben az orvossal együttműködve nagyfokú önállósággal végzi.

A védőnők szerepe a megelőzésben hangsúlyos, hiszen az egészségügy egyik legfontosabb alappillére. A védőnő munkája a prevenció, ezen belül is a primer prevenció. (egészséges környezet, életmód, fejlődés elősegítése) A primer prevenciót döntően a várandósok, a csecsemők, a kisgyermekek körében és az oktatási intézményben végzik. A védőnő munkamódszere a gondozás, azon belül is a családgondozás, melyet egyeztetett gondozási terv alapján végez.

Másodlagos/szekunder megelőzés = szűrés-gondozás a betegségek korai szakaszban való diagnosztizálása megfelelő beavatkozás (orvosi, környezetvédelmi, társadalmi) a betegség tovaterjedésének, súlyosbodásának megakadályozására, idült betegek szűrése, gondozása

A területi védőnő feladatai:(49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról)

- Nővédelem, ezen belül családtervezéssel, fogamzásgátlással és szűrővizsgálatok elvégzésére irányuló figyelem felhívása
- Várandós anyák gondozása
- Gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással kapcsolatban
- 0-6 éves korú gyerekek teljes körű gondozása
- Az óvodában a védőnői feladatok végzése (rendszeres pediculosis(fejtetvességi) és tisztasági szűrések, szükség szerint előadások tartása
- Oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott gyermekek gondozása

A védőnő a fenti tevékenységeket a következő színtereken végzi:

- Tanácsadó helyiségben
- Családok otthonában
- Nevelési oktatási intézetben
- Egészségnevelésre alkalmas helyszínen

Az életkori sajátosságokhoz igazodó, betegségek megelőzését és korai felismerését célzó szűrővizsgálatok minden védőnői körzetben élő gyermeket (iskolába nem járó) egyaránt megillet. Ez minden gyermeknek a lakóhelyéhez közel, védőnői tanácsadókban biztosítva van.

A védőnők által végzett szűrővizsgálatok hívatottak az egészségi állapot meghatározására, illetve kiegészítve a szülői megfigyeléssel és rizikófelméressel. A fejlődési zavarok egy része nem kerül felismerésre beiskolázást megelőzően. Számos vizsgálat igazolja, hogy a szülők a saját gyermekük fejlődésének megfigyelésével, valamint a szülők és az egészségügyi ellátók

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság Nyíregyháza Szent István u. 14.

közötti kommunikáció fejlesztésével a fejlődési zavarok időbeni felismerése javítható.

1, 2, 3, 4, 6, 9,15, 18, hónapos és 1, 2, 3, 4, 5, 6 7 évesen a szűrővizsgálat elvégzésére kerül sor.

(testsúly, testmagasság, fejkörfogat, mellkörfogat, vérnyomás. percentilt számolás, látás és hallás vizsgálat). A gyermek szociális, értelmi, pszichoszomatikus fejlettségét megadott szempontrendszer szerinti értékelése történik. A szülők többsége él is ezen lehetőségekkel. A szűrés eredményéről szülőnek lelet átadásra kerül.

Amennyiben eltérést talál a védőnő, a gyermeket választott házi gyermekorvosához küldik, gyermekorvosát értesítik az eltérésről.

A családlátogatás és a tanácsadás mellett minden védőnő ellát iskola egészségügyi feladatot az óvodában.

Az óvoda három éves kortól iskolába kerülésig végzi a gyermekek iskolára történő előkészítését, a gyermek személyiségének játékos keretek között történő formálását. Az óvoda a területi védőnőkhöz tartozik, minden védőnőnek van egy vagy két ellátandó óvodája. Meghatározott időnként tisztasági vizsgálatot végez (évente háromszor szeptember, január, április) melyről jelentést is készít. Ezek az alkalmak is lehetőséget adnak arra, hogy játékos formában beszéljenek az egészségnevelés keretén belül a helyes kézmosásról, fogápolásról, egészséges életmód, táplálkozás, a mozgásfontosságáról. Az óvónő kérésére, ha szükséges külön előadással készül, természetesen a gyermekek szükségleteinek és igényének megfelelően. Családi napon az óvoda kérésére egészségügyi tanácsadást tart (vércukor mérése, vérnyomásmérés).

Az óvodában a szomatikus fejlődés vizsgálata és a szűrővizsgálatok megszűntek a gyermekek részére, az már csak a tanácsadóknak történik a szülő jelenlétében.

Szükség esetén részt vesz a szülői értekezleteken.

A védőnők szorosan együttműködnek a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karával. Az oktató védőnői körzetekben szülésznő és védőnők, hallgatók töltik szakmai gyakorlatukat.

2022.-évben Február 14. -én kezdődött a negyedik évfolyamos védőnő hallgatók 10 hétig tartó nagy szakmai gyakorlata, valamint a III. évfolyamos nappali és levelező képzésben résztvevő védőnő hallgatók, is töltik szakmai gyakorlatukat. Ebben a védőnők segítik a gyakorlat lebonyolítását, s a hallgató tudásának elmélyítését, a területi védőnői munka szépségeivel és hátránnyal való megismertetését. Az államvizsga lebonyolítása pedig három tanácsadói helyszínen történik, több védőnő szakmai közreműködésével. Ettől a járvány miatt eltekintettünk, az egyetem önállóan a demonstrációs teremben kérte számon a hallgatók szakmai felkészültségét. Bízunk benne, hogy a következőkben a járvány helyzet lehetőséget ad a tanácsadóknak történő vizsgáztatáshoz.

A legszorosabb a kapcsolat a Gyermejkölési szolgálat munkatársaival van, hiszen közös erővel igyekszik a védőnő a családok helyzetét javítani és szükség esetén intézkedni a gyermek egészséges fejlődése érdekében. Megbeszéléseken, esetismertetésen vesznek részt. Ha a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezőket találnak, jelzik azt és a szakma szabályainak megfelelően járnak el.

A védőnők egyéb feladatok elvégzésébe is bekapcsolódnak:

- **2022. március 05-én** a Fazekas János tér 8. alatti védőnői tanácsadóban szűrővizsgálatot szervezett az Egészségügyi Alapellátási igazgatóság, ahol három védőnő vett részt.
- **2022. március 27-én** ismét szűrővizsgálatot szervezett az Alapellátás.
- **2022. március 08-án** Csecsemő és kisgyermek sürgősségi ellátást szervezett az

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság a védőnők részére, a már meglévő ismeretek felfrissítésére.

A szoptatás meghatározó a gyermek és az anya egészségi állapotának alakulásában. Támogatása kiemelt népegészségügyi feladat, és primer prevenciós védőnői alapfeladat. Ennek a feladatnak a védőnők eleget is tesznek. Örvedetes, hogy az édesanyák is tovább szeretnének szoptatni.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 1992-ben nyilvánította augusztus 1-jét az Anyatej világnapjává, augusztus első hetét, pedig a Szoptatás világ hetévé, immár ez 30 éve történt. Ez a világnap nem csupán az anyatej és a szoptatás / anyatejes táplálás / ünnepe, hanem az egészségesen felnövekvő nemzedékről is szól. A jövő nemzedékének egészségességébe vetett hitét is jelképezi, mint a szellem és fizikumszoptatás által teremtett egységét.

Ezt a komplex ünnepet / világnap – világhét / tanácsadónként, illetve a Jósa városi napok keretein belül (2022. 08. 12.) sikerült megünnepelni!

2022. év május 14-én szombaton ismét megrendezésre került a csecsemő és gyermekgondozási verseny Nyíregyházán, a Nyíregyházi Zay Anna Szakképzési Centrumban a Család utcán. Várost hat fő védőnő képviselte a zsűriben, ami nagy szakmai felkészülést, és odafigyelést igényel.

A világvjárvány okozta digitális átalakulás a védőnői szakterületet is érintette. Az elmúlt években – alkalmazkodva a körülményekhez – az online eszközök egyre gyakorlottabb felhasználóivá váltak.

A védőnői munka szoros részét képezi a pontosan vezetett adminisztráció, ami a munka kb. egy harmadát képezi.

A dokumentáció feladata az objektív valóság rögzítése. Dokumentálásra a védőnők a Védőnő 2007 számtógépes programot használják, mely kissé elavult, 10 éve nem történt meg a frissítése. Ingyenes programból jelenleg még az EVIR (elektronikus védőnői információs rendszer) áll rendelkezésre. Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 35/B. § (1) bekezdés a) pontja és az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térrel kapcsolatos részletes szabályokról szóló 39/2016. (XII.21.) EMMI rendelet rendelkezései alapján a védőnői szolgáltatók EESZT adatszolgáltatásra kötelezettek. Ezen adatszolgáltatási kötelezettségüket a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.241.) ESzCsM rendelete 7. § alapján a VOIR-on (védőnői országos információs rendszer) keresztül tudják teljesíteni. Minden területi védőnő rendelkezik lappal, melyen a dokumentációs munkáját, levelezését, jelentések készítését végzi. A VOIR használatához szükséges minőségi minimumok számítógép és internet tekintetében a munkánkhoz hiányoznak.

A Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával minden tanácsadó rendelkezik multifunkcionális technikai eszközzel, mely a munkánk elengedhetetlen részét képezi.

A területi védőnők munkanaplót (Látogatások előjegyzési könyve) vezetnek minden nap, melyben az aznapi munkájukról számoltak el.

Minden területi védőnő tárgyhoz ötödikéig folyamatos oltási jelentést készít, illetve elkészíti a részletes 10 oldalas jelentését a körzetre és munkájára demográfiai adatokra vonatkoztatva, mely a pandémia miatt kisebb változáson esett át.

Ezekből az adatokból később országos jelentést készítenek. (A gyermekek létszámára, az anyatejes táplálással kapcsolatos adatokra, valamint a családlátogatás számával kapcsolatban adatot szolgáltatnak.)

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság Nyíregyháza Szent István u. 14.

Védőoltásokkal kapcsolatos teendők:

A védőnő mindennapi prevenciós munkájának jelentős részét képezi a védőoltásokkal kapcsolatos tennivalók. Az idei évben igen nagy felelősség van az egészségügyi dolgozókon, védőnőkön, hogy az oltásban kételkedőket megfelelő információhoz juttassák, hogy mindenki tudja azt, hogy nem csak magunkért, de a közösségért is felelősek vagyunk. A gyerekeknél is elkezdődött általános koronavírus elleni oltási akció szervezésében is részt vettek a kolléganők. Az egészségügyi dolgozóknak pedig kötelezővé tették a koronavírus vakcina felvételét.

- Tájékoztatás, egészségnevelés,
- Védőoltás k megszervezése,
- Dokumentáció, nyilvántartás vezetése
- A kevés számú oltásmegtagadás nyomon követése

Nyíregyházán a gyermekek átoltottsága, vagyis a védőoltást megkapott gyermekek száma **98%-os**, ami igen jónak mondható.

Szakmai továbbképzés

A védőnői hivatás végzéséhez elengedhetetlen a folyamatos továbbképzés, csak naprakész tudás birtokában vagyunk képesek teljes körűen ellátni feladatainkat. Működési engedéllyel rendelkezünk, mely 5 éves periódusra szól, ezen időszak alatt van egy meghatározott minimum pontszám melyet képzésen való részvétel során kell megszerezni. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a pontok megszerzésétől függetlenül a fontos képzéseken való részvételt a munkáltató támogat. A védőnők kötelező és szabadon választható továbbképzésen vesznek részt, hogy ezzel is segítsék a gondozottak egészséges fejlődését és tudásuk legjavát adják.

2022-es évben a Nyíregyházi Várandós gondozóban 1069 fő először jelentkező várandós kapott Várandós gondozási könyvet a védőnőjétől, míg ez a szám 2021.-ben 1099 fő. Ez azt mutatja, hogy Nyíregyháza városában a várandósok száma csökkent (30 fő). Mivel kitolódott a szülési korhatár, sokkal több a veszélyeztetett gravida, így még nagyobb odafigyeléssel folytatja tevékenységét a védőnő. Nagyon sok várandós költözik vidékre, a CSOK, babaváró hitelt igénybe véve.

A védőnők nem csak mennyiségi, de minőségi munkát is végeznek.

Mint a lenti táblázatból látjuk 2022. évben 13 élve születéssel volt kevesebb, mint a 2021. évben, ez elenyészőnek mondható, azonban a megnövekedett szűrővizsgálatok miatt ez nem jelent kevesebb munkát, odafigyelést. Azt látjuk, hogy a várandósok a városban jelentkeznek, de mire a szülésre kerül a sor a környező falvakban-városokban keresnek családi házat. Tapasztalható több gondozott család kerül fokozott gondozásba, mely több védőnői látogatást szükség esetén szociális intézkedést is igényel.

A 2500 gramm. alatt, illetve koraszülöttek száma (37. hét alatt születettek), illetve a méhenbelüli fejlődés elmaradás minimális növekedést mutat a 2021. évhez képest. 8,4% az átlagostól negatív irányban eltérő élve született újszülöttek száma. Minden 8. gyermek csupán születési súlya miatt veszélyeztetett, ezáltal több odafigyelést igényelnek a területi védőnőtől. A kis súlyú éretlen babák túlélési aránya nagyon jó 75-85% közötti, ami országos szinten is nagyon jónak mondható. Az orvostudomány a 24. hétre teszi az életképesség alsó határát, a 28. héttől a nyíregyházi kórházban a hazaadási arány 83%, ami országosan is kiemelkedő eredmény.

A védőnő kiemelkedő munkát végez, a veszélyeztető tényezők kiszűrésében, a kóros várandósság felismerésében.

A védőnői munkát jellemzik az országos szinten is kiemelkedően jó szakmai mutatók.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

A védőnők meggyőződéssel vallanak a pálya szépségéről, munkájukat hivatásnak érzik, szeretik az emberekkel való törődést, a naponként újat jelentő akadályok megoldását, munkájuk szépségét, eredményeit, szerényen megemlítve a nehézségeket is. A dolgozó védőnők pozitív példát mutatnak munkájukról, elkötelezettségükről a védőnői hivatásról.

A több mint száz év alatt, a változó társadalmi rendszerekben, az egészségügyi átalakulás különböző korszakaiban mindig szükség volt a védőnő munkájára. Sokszor adódtak nehézségek, de a szakma tudott alkalmazkodni a kihívásokhoz. .

A XXI. század védőnőinek fontos szerepe van a nő,- anya,- magzat-csecsemő, -gyermek, -ifjú és családvédelemben, a közegészségügyi és járványügyi feladatok megvalósításában, az egészségfejlesztésben, az egészségnevelésben a betegségek megelőzésében, megbetegedés esetén az egészségi állapot mielőbbi helyreállításában.

A járvány és a háború új kihívások elé állították a védőnőket, ami mindenki részéről rengeteg türelmet, alkalmazkodást, megértést kívánt.

2022. évi
Népmozgalmi jelentés
Nyíregyháza

Születések		Összes
1	Élve születtek száma	1054
2	Halva születtek száma	2
3	Összes újszülöttek száma	1056
4	Iker újszülöttek száma	39
5	Intézetben születettek száma	1051
6	Intézetben kívül születettek száma	5
7	Szaksegítség nélkül születettek száma	2
8	Élve születettek közül kis súlyú újszülött	89 (8,4%)
9	Egy éven alul elhalt csecsemők száma	7
10	Csecsemőhalálozás	6,64

2021/2022. tanévben végzett iskola-egészségügyi ellátásról

2022. február 24. szomszédban zajló az ukrán- orosz háború hatása az iskolaegészségügyi ellátásban érezhető változást hozott. Magyarul nem beszélő gyermekek kerültek az iskolákba, ahol az oltásokat, ellátásukat meg kellett oldani. A védőnőknek feladataikat, a kialakult eljárásrendhez igazodva, új eszközök alkalmazásával kellett megvalósítani.

Fő feladat a különböző iskolatípusokban más és más. Az egészségnevelés és egészségfejlesztés valamennyi iskolatípusban kiemelt szerepet kap. Emellett a gimnáziumokban a szűrővizsgálatok, a szakképző iskolákban és technikumokban a szakmai alkalmassági vizsgálatok, az általános iskolákban a védőoltások és szűrővizsgálatok kapnak kiemelt szerepet. Természetesen a rendeletben leírt további teendők (pl. tisztasági vizsgálatok, elsősegélynyújtás vagy számtalan dokumentáció) is az elvégzett feladatok között vannak. Ebben a tanévben szerencsére online oktatás nem volt.

Tavasszal kezdődött. a 8. osztályos tanulók előzetes alkalmassági vizsgálatainak megszervezése a középiskolákban. Ezen feladatok elvégzése után az adminisztráció, éves

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

jelentés elkészítése következett. A nyári időszakban táborokban tartottak egészségügyi felügyeletet, illetve az iskoláikban elérhetőek voltak.

Az iskola-egészségügyi szolgálatok Nyíregyházán az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság irányítása alatt működik. Munkájukat a város általános és középiskoláiban végzik.

Működési feltételek

Személyi feltételek:

Főállású ifjúsági orvos:	5 fő
Házi gyermekorvos:	22 fő
Összesen:	27 fő
Főállású iskolavédőnő	25 fő
Összesen:	52 fő

Az iskola-egészségügyi ellátás iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll.

A főállású iskola-orvosok csecsemő-gyermekgyógyász, iskolaegészségtan-és ifjúságvédelem és házi orvostan szakvizsgával, a főiskolát végzett védőnők közül 19 fő ifjúsági szakvédőnői oklevéllel is rendelkezik.

Tárgyi feltételek

Az ellátott iskolákban orvosi szoba, rendelő biztosított az iskola épületén belül vagy a hozzá kapcsolódó kollégiumban. Szerencsés helyzetben vannak, hiszen a legtöbb iskola felújított, korszerűsített, de azért még van, ahol ez még várat magára. Az iskola orvosi rendelők felszereltsége a rendeletben előírt minimum feltételeknek megfelel. A berendezési tárgyak, használati eszközök, műszerek az oktatási intézmény és az egészségügyi alapellátás leltári tulajdonában vannak.

Nevelési-oktatási Intézményekben végzendő feladatok: (26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról)

Az iskola-védőnői tevékenységet ellátók a 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az előírt orvosi vizsgálatok, szűrővizsgálatok, védőoltások szervezésében, elvégzik az iskola-egészségügyi ellátásról szóló rendelet által előírt önállóan ellátandó feladatokat, részt vesznek az iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzésében. Fontos feladatuk a fokozott gondozást igénylők nyilvántartása, támogatása, állapotuk nyomon követése, továbbá az egészségnevelés. Az iskolai egészségfejlesztő órák kapcsolódnak az osztályfőnöki órák egészségnevelő témaköreikhez. Az egészségnevelő órák mindig az életkori sajátosságok figyelembevételével történnek, tartásukat az iskolával egyeztetés előzi meg. A témák változatosak, alkalmazkodnak az igényekhez is. Például: egészséges táplálkozás, fogak védelme, ápolása, káros szenvedélyek (dohányzás, drog, alkohol) serdülőkori változások, fiúknak és lányoknak külön és együtt tartott felvilágosító órák, fogamzásgátlás. Feladataik ellátása során szorosan együttműködnek az iskolát ellátó orvossal, az iskola vezetésével, a pedagógusokkal, a szülőkkel, a gyermekekkel és más illetékes szakemberekkel.

- Szűrővizsgálatok végzése a hatályos rendeleteknek megfelelően.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

- A gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése, testi, szellemi fejlődésük ellenőrzése.
- Elsősegélynyújtás.
- Az orvosi vizsgálatok előkészítése.
- A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése.
- Krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése.
- Testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek, és környezet, az étkeztetés, higiéniás ellenőrzésében való részvétel.
- Kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet).
- Pályaválasztás segítése, de részt vesznek az iskolai alkalmassági vizsgálatok lebonyolításában is.
- Az elvégzett feladatok dokumentációja (egészségügyi törzslapok, védőoltások, veszélyeztetettek nyilvántartása).

Az iskola-egészségügyi munka jellemzői

Oktatási intézmények (általános és középiskolák) tanuló létszáma:	20.229 fő
Főállású iskolaorvos által ellátott tanulók száma:	10.173 fő
Részfoglalkozású orvosok által ellátott tanulók száma:	7.803 fő
Iskola-ifjúsági védőnők által ellátott tanulók száma:	20.229 fő
Átlag:	800 tanuló

Az iskola-egészségügyi szolgálat fő jellemzője, hogy a tanulók ellátása az iskolában az oktatási intézményben történik, ahol a gyerekek a legtöbb időt töltik.

Munkatársaink az iskola-egészségügyi feladatokat a hatályos jogszabályoknak megfelelően látják el.

A szakmai feladatokat módszertani útmutatók, protokollok előírásai alapján végzik. Az iskolaorvosi és védőnői feladatkör alapvetően preventív jellegű, melynek módszere a gondozás, az oktatási intézményen belül az alkalmazható valamennyi lehetőség felhasználásával.

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően a tanulók ellátása tanítási időn belül történik. A szervezési, adminisztrációs és egyéb kapcsolattartási feladatok tanítási időn kívül intéződnek.

Munkájukat a következő jogszabályok alapján végzik:

- 1997.évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 26/1997.(IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról
- 33/1998 NM rendelet a munkaköri, szakmai, valamint személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

A gyermekek, tanulók egészségügyi ellátását az orvos és a védőnő a nevelési-oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzi.

Az éves munkatervhez a védőnői feladatok összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével.

Az éves *munkaprogram* tartalmazza az iskola egészségügyi munka célkitűzéseit, menetét,

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

tartalmát, intervallumait, (havi, heti ütemterv) együttműködési lehetőségeket iskolán belül és kívül.

Az iskola-egészségügyi munka területei

Szűrővizsgálat

Alapszűrések elvégzése a módszertani irányelv szerint (testmagasság, testtömeg, látásélesség, színlátás, hallás szűrése, vérnyomás, vizelet ellenőrzés mozgásszervi szűrés).

A tanulók testi fejlettség és egészségi állapotának szűrése nyomon követése.

Testnevelés csoportbesorolás elkészítése

Könnyített, gyógytestnevelés és teljes felmentés kategóriákban. Segédlet a szakmai javaslatok alapján, szakorvosi vélemény figyelembevételével. Az előző tanévhez képest, még ha kismértékben is, de csökkent a testnevelési felmentések száma.

Testnevelés csoportbesorolás összesen:

2.229 fő

	Fiú (fő)	Leány fő)
Könnyített testnevelés	210	301
Gyógytestnevelés	689	826
Teljes felmentés	94	109

A testnevelési csoportok arányai csökkentek az előző évekhez képest. Valószínűleg ez a mindennapi testnevelés bevezetésének is köszönhető. Fontos és jó, hogy gyógytestnevelésre járhatnak a problémával küzdő gyerekek. A cél, hogy valamilyen mozgást minden gyerek végezzen, teljes felmentésre csak komoly egészségügyi probléma miatt kerül sor.

Gondozás

Krónikus beteg gyerekek fokozott ellenőrzése, együttműködve a szülőkkel, házi gyermekorvosokkal és gondozóintézetekkel. (szűrés, beutalás, követés, ellenőrzés)

Közegészségügy

Járványügyi előírások betartásának ellenőrzése, javaslat a hibák megszüntetésére, szükség esetén jelzés a Népegészségügyi Osztály felé. Személyi és környezeti higiénia, tetvesség szűrése, figyelemmel kísérése, hiányosságok jelzése.

A tetvesség kiszűrésére irányuló vizsgálatok a tanév folyamán 3 alkalommal az egész tanulóifjúságra kiterjesztve történnek, ezen kívül észlelés esetén több alkalommal az érintett szűkebb környezetben, ismételve a fertőzöttség megszűnéséig, melyről jelentési kötelezettsége van a védőnőnek.

Védőoltások szervezése, lebonyolítása

Védőoltás:(oltottak száma)

7.544 fő

(6. osztály: Diftéria -Tetanus, MMR, 7. osztály: Hepatitis B, HPV)

Szeptemberben elkezdődik az oltások beadásának szervezése. Minden oltás előtt értesítik a

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

szülőt, hogy gyermeke védőoltásban fog részesülni.

A szülői levél néhány tájékoztató jellegű adatot tartalmaz, úgymint az oltás várható időpontja, oltási reakciók, oltási kis könyv bekérése. A szülő aláírja és visszaküldi.

Az iskolatitkároktól elkért osztálynévsorokat a védőoltások előtt még egyeztetik az osztályfőnökökkel. Az oltóanyagot az Nyíregyházi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályáról (régii ANTSZ) hozzák el, hűtőtáskában.

Szeptemberben MMR (kanyaró, fültőmirigy gyulladás rózsahimlő 6. évfolyam) és Hepatitis B (B típusú májgyulladás) elleni (7. évfolyam) védőoltások, októberben pedig Di-Te (szamárköhögés, merevgörcs 6. évfolyam) védőoltások beadása történik. A 7. osztályosok második hepatitis-B elleni védőoltására márciusban kerül sor. Lehetőség nyílt önkéntes HPV elleni védőoltásra a tizenkettedik életévét betöltött tanulók esetében. Ettől a tanévtől a lányok mellett a fiúk is kaphatják az önkéntes védőoltást. Szeptember elején a szülők központi tájékoztatást kapnak az oltás lehetőségéről és ebben írásban jeleznek vissza, hogy kéri-e gyermekük számára. A védőoltás Gardasil 9 vakcinával történik. Az első részletre szeptember hónapban, a másodikra pedig áprilisban kerül sor.

Az oltóanyag tárolása megfelelően ellenőrzött hőfokon, hűtőszekrényben történik. Az oltáshoz szükséges eszközök előkészítését oltóanyagok felszívása követi, de ez csak az oltások beadása előtt történik.

A védőnők a védőoltások beadásánál asszisztálnak, szükség esetén megnyugtatják a gyermeket, fogják a kezét.

A védőoltások több helyen kerülnek rögzítésre, (*védőoltási nyilvántartóban, a tanulók védőoltási könyvében, az egészségügyi törzslapokon*). A védőoltási könyveket az orvos aláírja és ezt követően a tanulók visszakapják.

Az oltóanyagról lekerül az oltás gyártási számát, majd ezeket a nagy oltási könyvben, illetve a szülőnél lévő oltási kis könyvbe ragasztásra kerül. Mindkettőbe és a gyermek egészségügyi törzslapjára is beírják az oltás időpontját.

A speciális iskolákban a HPV oltást szintén a 7. osztályban, de a többi oltást korcsoportonként adják be, mert egy-egy osztályba különböző korú gyermekek járnak.

Betegellátás, balesetek

Az iskolában jelentkező rosszulletek és balesetek sajátos szempontja, hogy felmerül az iskola felelőssége, ezért különös gondot kell fordítani a megelőzésre.

Az elmúlt tanévben, az iskolákban összesen 227 baleset történt.

Az általános iskolában főleg a kisebbek körében szinte minden naposak a horzsolások. Ezen kívül akár ficam, törés is előfordulhat. Ilyenkor a védőnő minden esetben elvégzi a seb fertőtlenítését, a végtag rögzítését, értesíti a mentőszolgálatot, illetve a szülőt.

Előforduló problémák:

- hányás, hasmenés
- hasfájás
- fejfájás
- lányoknál menstruációs görcs
- hasi, mellkasi sérülés
- égés, forrázás gyakorlati helyen

A kolléganők minden esetben próbálják megnyugtatni és szakszerűen ellátni a gyermeket.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Mentálhigiénés gondozás

A mentálhigiénés gondozás egészségmagatartást, szemléletet alakító tevékenység.

Szükséglet: az egészséget veszélyeztető, ön és másokat pusztító magatartásformák kivédése

Cél: az egészség megszerzésre, megtartásra, fejlesztésre irányuló magatartás tudatos formálása. Az egészséges életmód igényének felkeltése a tanulóifjúság körében.

Az egészségfejlesztés az iskolai tanrendbe integráltan osztályfőnöki órák keretén belül, az orvosi-védőnői gondozói munka során és iskolai rendezvények alkalmával valósulhat meg.

Együttműködési lehetőségek: osztályfőnökökkel, ifjúságvédelmi felelős tanárokkal, egészségügyi szakemberekkel. Egyéni problémák megbeszélésére az orvosi rendelőben fogadóóra keretén belül és a vizsgálatok alkalmával van lehetőség.

Több védőnő évek óta részt vesz elsősegélynyújtás, csecsemő és gyermekgondozási szakkör vezetésében.

Egészséges életmódra és családi életre nevelés témakörei:

(a teljesség igénye nélkül)

- Egészséges életmód, napirend fontossága
- Serdülőkori változások, helyes értékelése
- Egészséges táplálkozás, ételmiszer higiénia
- Biztonságos környezet, balesetvédelem
- Mindennapos aktív testmozgás, sport
- Káros szenvedélyek kialakulásának elkerülése, megszüntetése
- Szűrővizsgálatok szerepe, védőoltások fontossága
- Barátság, szerelem, párkapcsolatok
- Családtervezés, fogamzásgátlás
- Nemi betegségek megelőzése
- Elsősegélynyújtás alapjai

A tanév során több iskolában szerveztek munkatársaink közösségi programokat, ahol kötetlen formában alkalmazhatók az egészséges életmódra nevelés módszerei.

Az elmúlt években komplex együttműködés jött létre külső szervezetekkel. Az egészségnapokat több helyen összekötik véradással is. A szülők és tanárok jelentős számban vesznek részt ezeken a rendezvényeken.

- Közösségi egészségnevelés programjai, témakörei:
- (a teljesség igénye nélkül)
- Vércukorvizsgálat (koleszterin szűrés)
- Vérnyomásmérés, tanácsadás
- Testtömeg, testzsír mérés BMI számítás
- Újraélesztési bemutató mentősök részvételével
- Bűnmegelőzési, baleset elhárítási bemutató rendőrség részvételével
- CO-szűrés Népegészségügyi Intézet munkatársakkal
- Családtervezési tanácsadás CSVSZ munkatársakkal
- Arcdiagnosztika
- Kortárs segítők előadásai káros szenvedélyek megelőzése témakörben
- Szemészeti szűrés
- Anyajegyszűrés bőrgyógyász részvételével
- Mályvavirág előadások
- Biztonságos közlekedés

A tanévben folyamatosan ellátandó egyéb feladatok

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Egészségügyi dokumentáció vezetése, figyelembe véve a titoktartási kötelezettséget, személyiségi jogokat, dokumentációtárolás előírásokat, adatvédelmi törvényt

- Részvétel és beszámoló készítése tantestületi értekezleten
- Részvétel szülői értekezleten
- Részvétel iskolai rendezvényeken (évnnyitó, ballagás, kirándulás)
- Részvétel iskolai egészségnap, családi nap szervezésében
- Tanóra látogatás, kapcsolattartás az osztályfőnökökkel
- A Vöröskereszt munkájának segítése, véradás szervezése
- Segédkezés iskolafogászati szűrés szervezésében
- Szakmai továbbképzés, konzultáció
- Leltárkezelés, ellenőrzés
- Gondoskodás az eszközök, vizsgálati anyagok beszerzéséről, karbantartásáról
- Adatszolgáltatás, jelentések készítése
- Jelenléti ív és szabadság pontos vezetése
- Éves munka értékelése, munkaterv készítése
- Egyéb a kompetenciakörhöz tartozó felkérések

Együttműködés iskolán belül: igazgató, tantestület, adminisztratív és technikai dolgozók, diákok,

Diák önkormányzat (DÖK) szülői munkaközösség

Együttműködés iskolán kívül: munkáltató, szakfelügyelet, szakrendelések, gondozóintézetek, házi gyermekorvosok, háziorvosok, területi védőnők, Önkormányzat, Vöröskereszt, Mentőszolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családvédelmi Szolgálat, Rendőrség stb.

Tanítási időn kívüli feladatok

Az Iskola-egészségügyi Szolgálat dolgozói éves szabadságukat lehetőség szerint a tanév rendjéhez igazítják. Az iskolavédőnők ügyeletet tartottak a tanulók egyéb problémáinak megoldása érdekében. (pl. védőoltási igazolások kiadása stb.) A 2022. év nyarán, több helyszínen vettek részt gyermekek egészségügyi ellátásában, bármikor elérhetőek voltak a gyerekek számára. Ezen felül az iskolák saját táboraiban nyújtottak egészségügyi ellátást. Szerencsére nagyobb baleset nem történt. A táborvezetőkkel jól együttműködtek, segítségüket szívesen fogadták, és számítottak is rá, megnyugtató volt a jelenlétük, egészségnevelési előadásokra és vetélkedőkre is felkérték őket. Az egészségügyi ellátás mellett sokszor egy kis megnyugtató beszélgetéssel át lehetett segíteni a kisiskolásokat. Ez néha maga a gyógyszer, sok kisdíák lényegesen több beszélgetést igényel.

Vadaspark

2022. 06. 20 - 2022. 07. 15-ig 8 fő védőnő vett részt, ha kell anyapótló, ha kell, ellássák az apró, vagy nagyobb sebeket. Hetente 120 fő gyermek.

- szúnyogcsípés kezelése 34 fő
- hasfájás 11 fő
- fogát megütötte, ínye fájt 2 fő
- sebellátás horzsoltségnél 17 fő
- fejfájás 5 fő
- torokfájás 2 fő
- ízületi fájdalom: 1 fő
- szálkakiszedés 3 fő

**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

- orrvérzés 2 fő
- körömsérülés 2 fő
- fülfájás 1 fő
- kecskeharapás 1 fő

Egészségfejlesztési előadást a kézmosás szabályairól, helyes kivitelezéséről többen tartottak.

Múzeumfalú

2022. 06. 20 - 2022. 07. 26.

12 fő védőnő látott el egészségügyi feladatokat

- horzsolás 24 fő
- zúzódás 13 fő
- szálkakiszedés 21 fő
- allergiás reakció 1 fő
- cipő lábfeltörése 1 fő
- rovarcsípés 15 fő
- hányinger 2 fő
- fejfájás 7 fő
- általános rosszullét, rossz közérzet 2 fő
- gyomorfájdalom 1 fő
- orrvérzés 1 fő

Kis vakond és Futorobi tábor

2022. 06. 20 - 2022. 08. 26-ig 20 fő védőnő látta el a gyermekeket a táborokban egészségügyi szempontból.

- fejfájás 3 fő
- hasfájás 3 fő
- horzsolás 14 fő
- zúzódás 4 fő
- fejsérülés 2 fő
- tompa hasi sérülés 1 fő
- darázscsípés 3 fő
- szálka eltávolítása 2 fő

Sport az Atlétikai centrumban

2022. 06. 20.- 2022. 07. 01.-ig 4 fő védőnő vett részt a kettő hét alatt.

- esés, horzsolás 10 fő
- fejfájás 1 fő
- bokasérülés 2 fő
- csípés 1 fő
- labda eltalálta 3 fő
- hasfájás 2 fő
- hányinger 2 fő

Jókai Mór Református Iskola saját tábora

2022. 07. 04. 2022. 07. 08. Egy fő védőnő vett részt.

Helyszín: Jókai Mór Ref. Ált. Isk. Kálvin téri telephelye

A táborban 160 diák vett részt. A hittan témájú éneklések, történetek tanulásán túl kézműves foglalkozások és udvari játékok is szerepeltek a diákok programjaiban. A város iskoláiból

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

vegyesen tartózkodtak itt a gyerekek.

Egészségügyi ellátásra 14 alkalommal került sor, szerencsére enyhe horzsolásos, zúzódásos sérülések voltak.

Móra Ferenc tábor

2022. 06. 27 - 2022. 07. 01. 1 fő védőnő

60 fő gyermek járt a táborban, közülük

- horzsolás 2 fő
- csípés 1 fő

Arany Jánosos Általános Iskola és Gimnázium Úszótábor

2022. 06. 20 - 2022. 07. 08. 1 fő védőnő

Szerencsére a táborban sérülés nem történt.

Bánki Kosártábor

2022. 06. 27 - 2022. 07. 22. 2 fő védőnő

A táborban horzsoláson kívüli ellátás nem történt.

Apácai csibetábor

2022. 06. 20 - 2022.06. 24. 1 fő védőnő

Említésre méltó sérülés nem történt.

Göllesz tábor

2022. 07. 04 - 2022. 07. 08. 2 fő védőnő

Ebbe a táborba speciális ellátású gyerekek járnak, de ellátás nem történt.

A táborokban mentőhívás nem történt, szerencsére csak kisebb ellátások történtek.

Az alábbi táblázat az iskola-egészségügyijelentés, mely a védőnők munkájának csak egy részét mutatja meg.

Az oktatási intézményben iskolára fordított védőnői ellátás tényleges ideje összesen/ év		23.956
Az oktatási intézményben védőnői tevékenységben részesült iskolás gyermekek száma/ év		52.301
Osztályvizsgálat	Osztály vizsgálatok száma	687
	Osztály vizsgálatokon résztvevő gyermekek száma	15.552
	Az osztály vizsgálatokon a gyermekekre fordított védőnői ellátás tényleges ideje / év	9.200
Csoportos egészségnevelés foglalkozási/tanítási időben	Alkalmak száma/év	764
	Csoportfoglalkozáson résztvevő gyermekek száma	15.780
	A csoportfoglalkozáson a gyermekekre fordított védőnői tevékenység ideje / év	1.383
Alkalmak száma/év		45

**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

Csoportos egészségnevelés foglalkozási/tanítási időn kívül	Csoportfoglalkozásokon résztvevő gyermekek száma	2.637
	A csoportfoglalkozáson a gyermekekre fordított védőnői tevékenység ideje / év	104
Csoportos egészségnevelés fő témaköreinek száma/év	Egészséges táplálkozás, ételkészítés higiénia	93
	Mindennapos, aktív testmozgás, sport	46
	Káros szenvedélyek kialakulásának elkerülése, megszüntetése	105
	Személyes és társas kapcsolatok	57
	Személyi higiénia	228
	Egészséges környezet	112
	Biztonságos környezet	73
	Barátság, szerelem, párkapcsolat, családtervezés	109
Egyéni védőnői tanácsadás/fogadóóra	Alkalmak száma/év	3.056
	Résztvevők száma	5.672
	Egyéni tanácsadásra fordított védőnői tevékenység tényleges ideje	3.729
Intézkedések		828
Ellenőrzési alkalmak száma/év		221

Összefoglalás

A 2021/2022. tanévben végzett iskola-egészségügyi munka eredményeinek összegzéseként elmondható, hogy az iskola-egészségügyi szolgálat a tanévre kitűzött munkáját, terveit, programjait lehetőségeihez mérten teljesítette a felmerülő nehézségekhez sikeresen alkalmazkodott. A Szolgálat személyi feltételei jók, megfelelően képzett és tudással rendelkező munkatársak szorgalmasan, hivatástudattal végzik mindennapi munkájukat.

Az iskolaorvosok és védőnők önálló és csapat munkája jó. Munkatársaink kapcsolata az általuk ellátott oktatási intézmények vezetőivel, tantestületekkel, a diáksággal jó, mozgalmas, építő jellegű. Nyitottak a mindennapi élet és a szakma kihívásai felé. Az iskolai rendezvények szervezésében, lebonyolításában egymást támogatják.

A főállású 30 fős team rendszeres kapcsolatot tart egymással és a részfoglalkozású házi gyermekorvosokkal is.

Folyamatos elérhetőséggel rendelkeznek a Munkáltatóval és a Szakfelügyelettel és a Kollegiális Védőnői Mentorral.

A jelenléti ívek, a dolgozók szabadság, betegszabadság miatti távolmaradás vezetése és leadása havonta pontosan történt. Írószer és gyógyszerellátmány rendelés a tanévben 2 alkalommal történt.

A hatékonyabb munkát segítő tárgyi feltételek fejlesztésére folyamatosan szükség van, a tanév során több eszköz beszerzésére sor került.

A jövőben is szeretnénk megőrizni és tovább fejleszteni az iskolák dolgozóival, a tanulóifjúsággal kialakult jó kapcsolatunkat a közös cél és együttműködés reményében.

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Otthoni szakápolás és hospice ellátás

Az otthoni szakápolás és hospice ellátásról a 20/1996 NM rendelet határoz. A jogszabályban leírt személyi és tárgyi feltételek megléte mellett működik a szolgáltatás, amely NEAK szerződéssel működik. A szakhatóság folyamatos kontrollálása alatt lévő ellátási formáról beszélünk.

Működés során a koordinátor folyamatosan felügyeli és átfogja a szakellátást.

Figyelemmel kíséri a személyi feltételeket, valamint a meglévő szakemberek számára a folyamatos képzéseket, illetve azokon való megjelenést. Továbbá feladata a tárgyi eszközök megléte, azok minőségi megfelelése a munka biztosításához.

Az ellátás során a jogszabályban meghatározott nyomtatványok alapján történik a beteg dokumentáció.

Az adminisztráció a minőségügyi eljárásoknak megfelelően történik, valamint folyamatos ellenőrzés alatt áll.

A szolgáltatáson belül történő minden változások az EMT Zrt. által kiadott adatlapokon kerülnek rögzítésre. A tevékenység 2015 óta minőségügyi szabvány alapján végzi munkáját.

A betegellátás során a napi esetek száma óráról – órára változó, ennek oka elsősorban a hospice ellátásban megjelenő terminális állapotú betegek.

Sok esetben fordult elő, hogy felvételt követően a páciens, sajnos állapota miatt másnap már nem található a rendszerben vagy akár már aznap kikerült az ellátandók köréből. Ez okozza, az ápolási napok teljesítésének nehézségét.

Az ápolások során több esetben fordul elő, hogy a beteg ellátása nem kerül NEAK finanszírozás alá, mert a vizitkerete esetleg kimerült, de még a további ellátása indokolt lett volna. Ebben az esetben etikai szempontok sem engedik, hogy a páciens ellátatlan maradjon, ezért a szolgálat a továbbiakban szükséges néhány napban a beteget továbbra is ellátja. Ezek és a hasonló esetek okozzák, hogy a finanszírozott összeg több esetben kevés a működtetésre. A működés során több esetben előfordul, hogy a betegnél végzett ápolás alatt egyes (egyszer használatos) eszközök sérülnek, vagy a csomagolás felbontása után látható, hogy hibás a tárgyi eszköz, vagy a beteg állapotában változás lép fel és több anyag használattal jár az ápolás, mint az előre tervezve volt. Sajnos a 2022. év második felében szükséges volt a hospice ellátás szüneteltetését kérnünk, mivel a palliatív orvosunk tartós megbetegedés miatt hosszabb időn keresztül nem tudott a szolgáltatásban részt venni. Mivel a személyi feltételt nem tudjuk biztosítani a hospice tevékenységet addig nem áll módunkban folytatni.

A szolgáltatások szakdolgozói összetétele

Hospice

szakdolgozó	fő
orvos	1 fő aki jelenleg passzív
koordinátor	1
hospice szakápoló	4,5
dietetikus	1
mentálhigiénikus/ szociális munkás	1

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

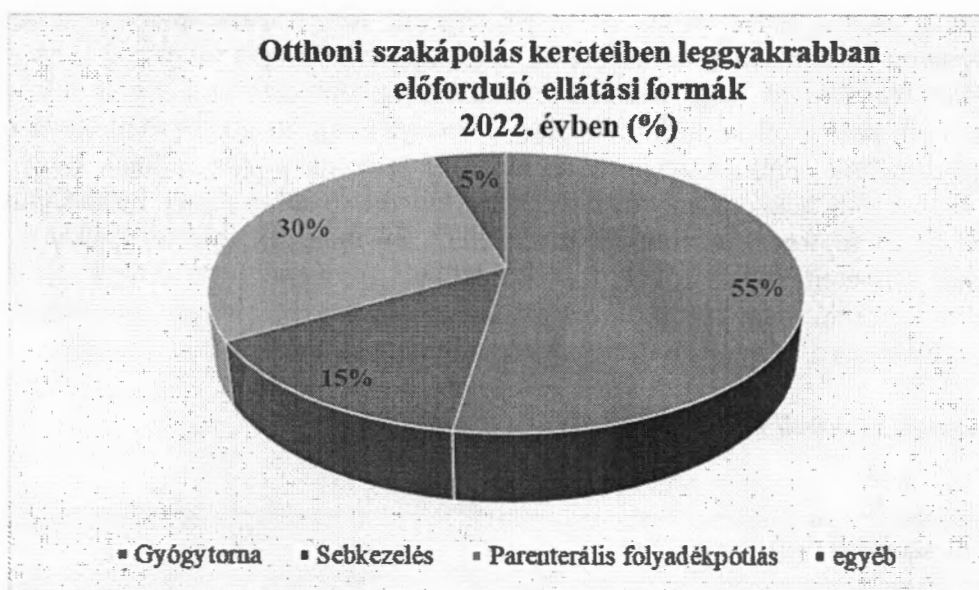
Otthoni szakápolás

szakdolgozó	fő
ápoló	5,5
gyógytornász	1

koordinátor feladatkörébe tartozik: - szervezési feladatok ellátása, betegellátás megszervezése, kapcsolattartás a családorvosokkal és otthonápolási team tagjaival készenléti formában

- a beteg számára gyógyászati segédeszközök hozzáférésének segítése
- szociális munka megszervezése
- kapcsolattartás a hatóságokkal
- jelentések készítése
- hospice szellemiség népszerűsítése a helyi médiában
- továbbképzések szervezése
- a koordinátor ügyel, hogy kellő szakmai felelősséggel legyenek a betegek ellátva, valamint a beteg, ellátását indokló megfelelő szakmai szolgáltatási formát kapja
- belső szakmai ellenőrzést végez
- A feladatkör emelt szintű egészségügyi végzettséget és megfelelő gyakorlati háttérrel rendelkező szakembert kíván

7. számú diagram a 2022-es évben végzett otthoni szakápolási feladataink megoszlása

Az EMT Zrt által történt minőségügyi ellenőrzésen (MSZ EN ISO 9001:2009) sikeresen megfelelt a szolgálat.

A 2021. évben, de jelentősen érintette a 2022. évet is - a betegellátás nagyon visszaesett. Ennek fő oka, hogy a COVID-19 járvány hatására az egészségügyet szabályzó és befolyásoló jogszabály változások itt is hatással voltak. A visszaesés azóta is észlelhető. Sajnos az elmúlt időszakban a NEAK finanszírozás nem követte az infláció mértékét, illetve az egészségügyi

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

szakdolgozók béremelését, amely azt eredményezte, hogy a szakdolgozók nem vállaltak feladatot a betegellátásban. A szolgáltatásban használt fogyóeszközök beszerzése folyamatos, az egyéb eszközök az évek során elhasználódtak, melyeknek cseréje aktuálissá váltak, de sajnos az alul finanszírozás ezt megnehezíti.

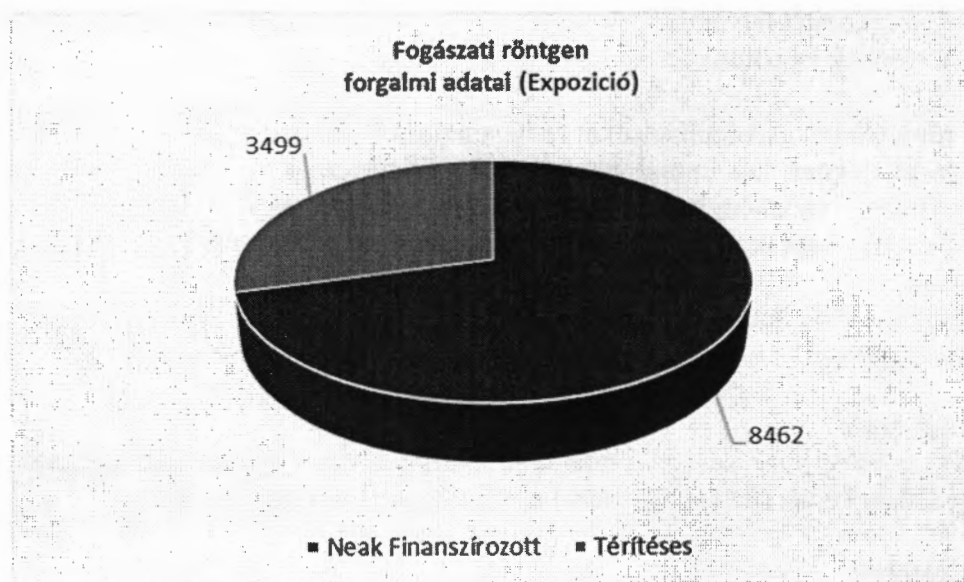
Egészségügyi szakellátás

Fogászati röntgen

Feladata: Fogászati röntgen járóbeteg szakellátás olyan egészségügyi ellátási forma, melynek lényege intraorális/extraorális fogászati röntgenfelvételek készítése, orvos kérésére.

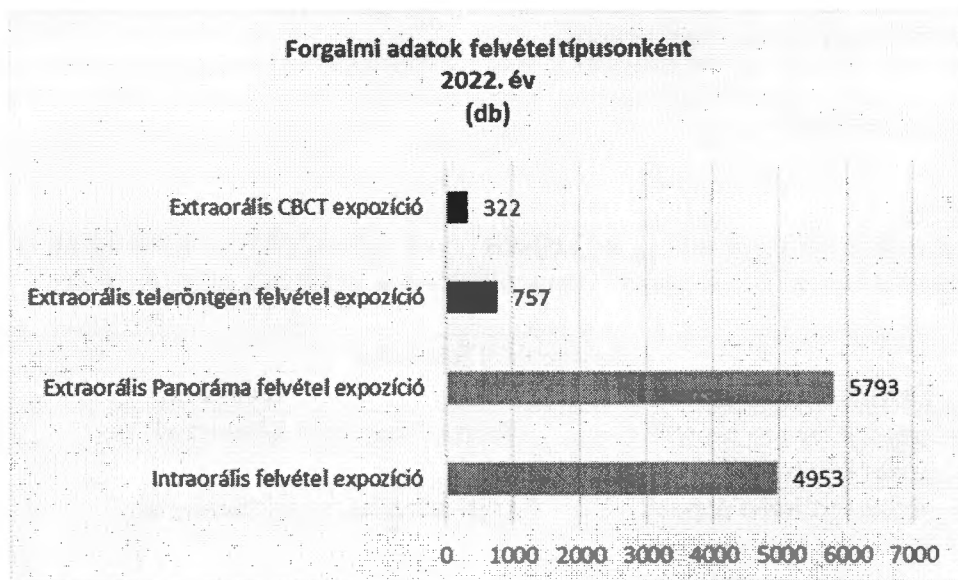
Igénybevétel feltételei	
Térítés mentesen	Térítéssel
A TEK-nek megfelelően nyíregyházi állandó/ideiglenes lakcímmel	Nem nyíregyházi lakcímmel
vagy Nyíregyháza területén nappali képzésben résztvevő tanuló/hallgató	vagy magánorvosi beutalóval
és NEAK szerződött fogorvosi beutaló	

8. számú diagram fogászati röntgen forgalmi adatai

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

9. számú diagram fogászati röntgen forgalmi adatai

Fogászati röntgenben az alábbi vizsgálatokat lehet igényelni:

- intraoralis és extraoralis felvétel,
- 3D CBCT felvételek készítése

A fogászati röntgenben a szolgáltatásokat térítésmentesen (kivéve a CT) azok a Nyíregyházán állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkezők, illetve azok a Nyíregyházán alap vagy középfokú oktatási intézményben tanulók vehetik igénybe, akik a NEAK-kal szerződött fogorvostól beutalót kaptak, és a beutaló tartalmazza a beutaló orvos azonosítására szolgáló alábbi adatokat:

- Érvényes NEAK beutalási kód
- Orvosi bélyegző

Térítéses vizsgálatok:

A magán fogorvosok által kért vizsgálatokat, illetve a nem nyíregyházi lakosok számára készített felvételeket csak térítési díj ellenében készítjük el minden esetben.

Személyi feltételek

2022 évben 2 radiográfus asszisztens 1 fogászati asszisztens (radiográfiai asszisztens képzése 2023 február hónapban zárult) végezte a fogászati röntgenfelvételeket. Az asszisztens részt vesz a fogászati röntgenfelvételek készítésében és kérés esetén leletezésében, előírás szerint vezeti az ezzel kapcsolatos dokumentációt és a NEAK felé történő adatszolgáltatást.

Tárgyi feltételek

2022. évben a COVID-19 veszélyhelyzet miatt a járványügyi szabályok betartatása végett a hagyományos film alapú (elavult) intraoralis felvételek megszűntek, azóta csak digitálisan készülnek.

A digitális intraoralis felvételek készítése, PLANMECA típusú fali készülékkel történik, melynek cseréje és hatósági vizsgálata megtörtént. Az extraoralis felvételek (panoráma

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

felvételek, Teleröntgen felvételek, CT-k) készítése PLANMECA PRO MAX 3D készülékkel történik.

A digitális felvételek elkészítéséhez és az adatok feldolgozásához, tárolásához 2 asztali számítógép áll rendelkezésre. Külön asztali számítógép áll rendelkezésre a fogászati felvételek NEAK felé történő elszámolásához, megfelelő szoftverrel és nyomtatóval.

Dell típusú Laptopon történik az időpontkérés rögzítése.

A betegek fogadására megfelelő hely áll rendelkezésre. A fogadáskor kötelező adminisztratív feladatokat kényelmes felületen végezhetik a szakdolgozók. A betegek ruházatának, a felvételek elkészítésében zavaró tárgyakkal az elhelyezése esztétikusan megoldott.

A feladat elvégzéséhez szükséges védőeszközök, felszerelések folyamatosan rendelkezésre állnak.

Forgalmi adatok:

Intraorális felvétel expozíció: 4.953 db

Extraorális Panoráma felvétel expozíció: 5.793 db

Extraorális teleröntgen felvétel expozíció: 757 db

Extraorális CBCT expozíció: 322 db

Összes expozíció szám: 11.825 db

Önkormányzat által finanszírozott feladat

Foglalkozás-egészségügyi alapellátás

A szolgálat feladata

- a munkahelyi megterhelés (fizikai, szellemi, lelki) és igénybevétel, a munkakörnyezeti kóroki tényezők (fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális, ergonómiai, baleseti lehetőségek) felkutatása, folyamatos ellenőrzése
- javaslatot tesz a fentiek egészséget nem károsító szinten tartásának módszereire
- a munka adaptálása a munkavállalók képességeihez testi, szellemi és lelki egészségi állapotuknak megfelelően
- a munkavállalók egészségének ellenőrzése munkájukkal kapcsolatban
- munkaköri alkalmassági vizsgálat (szükség esetén kiegészítő vizsgálat kérése)
- foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek bejelentése, kivizsgálása
- munkakörülmények, munkavégzés egészségkárosító hatásainak írásban dokumentált vizsgálata
- egyéni védőeszközökkel kapcsolatos tanácsadás
- munkavállalók munkakörülményeivel kapcsolatos, egészséget, biztonságot érintő kérdésekkel összefüggő felvilágosítás
- a krónikus megbetegedésben szenvedő munkavállalók megelőző gondozása (Nem vényírást jelent)
- a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénias alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló jogszabályban meghatározott esetekben a foglalkoztathatóság szakvéleményezése

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

A szolgálat közreműködik

- az egészséges munkakörnyezet kialakításában, egészségkárosodás megelőzésében, veszélyforrások feltárásában
- munka-egészségügyi, -fiziológiai, -ergonómiai, -higiénias feladatok megoldásában
- a foglalkozási rehabilitációban (munka igazítása a dolgozó terhelhetőségéhez)
- egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsadás, munkavállalók egészségének megőrzése

A vizsgálatot végző orvos a fentiek figyelembevételével, a csatolt dokumentációk tanulmányozása után dönt az alkalmasságról, amennyiben szükséges, korlátozó kitételeket tesz, az adott munkakör végzésére vonatkozóan. A munkavállalók egészségi állapotának ellenőrzése érdekében esetleges további vizsgálatok elvégzése céljából háziorvoson keresztül szakrendelőbe irányíthatja a dolgozót. Felvilágosítást ad a dolgozók munkakörülményeivel kapcsolatos egészségmegőrző, biztonsági kérdésekkel kapcsolatban.

A vizsgálat adatai a dolgozó törzslapján vannak rögzítve, majd számítógépre kerülnek, az adott napra vonatkozó betegforgalom a forgalmi naplóban van nyilvántartva.

A munkavállaló az alkalmasság elbírálásáról minden esetben igazolást kap, az esetlegesen szükséges kitételek, korlátozások feltüntetésével, a következő munkaalkalmassági vizsgálat esedékes időpontjával. A járványügyi érdekből kiemelt munkakörben dolgozók esetében ezen adatok az Egészségügyi kiskönyvben is rögzítésre kerülnek.

A vizsgálatra érkezés 2017. áprilisától időpontos előjegyzés alapján történik. Időpontot telefonon és személyesen is lehet egyeztetni. A rendszert mára a dolgozók már megszokták, alkalmazása folyamatosan működik. Az előjegyzési idő kb. 4 hét. A 30 napot meghaladó táppénzes állomány, illetve üzemi baleset, vagy komolyabb műtét után munkába álló munkavállalók soron kívüli vizsgálaton kell részt vegyenek, őket időpont nélkül, azonnal fogadjuk. Az új dolgozók szintén azonnal kapnak időpontot. Az előjegyzési időpontok az „Előjegyzési füzet”-ben kerülnek rögzítésre.

Kockázatértékelés

A munkáltatónak minden munkakörben kockázatértékelést kell végeznie, melyben áttekintést ad arról, hogy az adott munkahelyen mi károsíthatja, veszélyeztetheti a dolgozókat, és milyen intézkedéseket tesznek ennek elkerülése érdekében.

A foglalkozás-egészségügyi vizsgálatot végző orvos javaslatot tehet e körülmények megfelelő javítására, illetve elrendelheti a megfelelő védőfelszerelések kötelező használatát.

2022-ben 18 db kockázatbecslés került kiértékelésre.

Tárgyi feltételek

A rendelő eszköz felszereltsége a minimális feltételeknek megfelel. Az itt végzett vizsgálatok körébe tartozik:

- fizikális vizsgálat
- vérnyomásmérés
- EKG
- látásvizsgálat (közel, távol, színlátás)

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

- vizeletvizsgálat (cukor, fehérje, vér, genny, ubg, bilirubin, keton, fajsúly, hgb)
- hallásvizsgálat
- vércukorszint mérés

Személyi feltételek

A szolgálatot jelenleg 3 orvos látja el. Az orvosok munkáját 2 fő szakképzett ápoló, illetve 1 fő orvosírnok segíti.

Az ellátott gazdálkodó egységek és foglalkoztatottak száma:

A szolgálat jelenleg 37 intézményi egység ellátását végzi.

10 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató gazdálkodó egység:	1 egység
foglalkoztattak száma:	5 fő
10-49 főt foglalkoztató gazdálkodó egység száma:	6 egység
foglalkoztattak száma:	208 fő
50-249 főt foglalkoztató gazdálkodó egység száma:	29 egység
foglalkoztattak száma:	3317 fő
250 vagy több főt foglalkoztató gazdálkodó egység száma:	1 egység
foglalkoztattak száma:	272 fő
Összesen:	3802 fő

A foglalkozás-egészségügyi szolgálat által ellátott dolgozók száma nemzetgazdasági ágak szerint:

„O” – közigazgatás:	311 fő
„P” – oktatás:	2533 fő
„Q” – humán eü-i, szociális ellátás:	626 fő
„R” – művészet, szórakozás, szabadidő:	332 fő
Összesen:	3802 fő

A szolgálat által ellátott dolgozói létszám és foglalkozás-egészségügyi osztályba történő besorolásuk:

„A” foglalkozás-egészségügyi osztály:	3 fő
„B” foglalkozás-egészségügyi osztály:	643 fő
„C” foglalkozás-egészségügyi osztály:	884 fő
„D” foglalkozás-egészségügyi osztály:	2272 fő
Összesen:	3802 fő

A munkahelyi megterhelés megoszlása:

Könnyű fizikai munkát végzők száma:	971 fő
Közepesen nehéz fizikai munkát végzők száma:	63 fő
Ionizáló sugárzásnak kitett foglalkoztatottak száma:	3 fő
Járványügyi érdekből kiemelt munkakörben dolgozók száma:	1292 fő
Balesetveszéllyel járó munkakörben foglalkoztatottak száma:	63 fő
Képernyős munkakörben dolgozók száma:	1114 fő
Éjszakai műszakban foglalkoztatottak száma:	1 fő
Váltott műszakban dolgozók száma:	128 fő

**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

2022-ben végzett alkalmassági vizsgálatok

A vizsgálatok fajtája	A vizsgálatok eredménye	A vizsgálatok száma
Előzetes	alkalmas	405
	nem alkalmas	0
	ideiglenesen nem alkalmas	0
Időszakos	alkalmas	2439
	nem alkalmas	0
	ideiglenesen nem alkalmas	0
Soron kívüli	alkalmas	72
	nem alkalmas	1
	ideiglenesen nem alkalmas	0
Egyéb		290
Összesen		3207

Védőoltás

Részt veszünk a védőoltások megszervezésében, a kötelező és kampányszerű oltások lebonyolításában.

2022-ben a Nyíregyházi Állatparkban 2 alkalommal szerveztünk helyszíni oltást kullancs encephalitis ellen. Első körben 32 fő kapott oltást, második körben 21 fő. 2 fő továbbá későbbi időpontban a foglalkozás egészségügyi rendelőben kapta meg az oltást.

A beadott oltások megfelelően dokumentálva lettek (oltóanyag neve, gyártási száma, beadás dátuma, beadó orvos neve), a szükséges jelentések a megfelelő hatóságok számára továbbítva lettek.

2022. évben elvégzett alkalmassági vizsgálatok havi bontásban

	Előzetes	Időszakos	Soron kívüli	Egyéb	Összesen
Január	34	246	9	30	319
Február	43	216	6	10	275
Március	46	223	11	9	289
Április	21	139	4	10	174
Május	26	119	6	23	174
Június	16	225	4	40	285
Július	12	140	4	65	221
Augusztus	35	221	6	60	322
Szeptember	72	197	5	15	289
Október	39	209	3	14	265
November	28	286	8	3	325
December	33	218	7	11	269
ÖSSZESEN	405	2439	73	290	3207

Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.

Rehabilitációs tevékenység

2022

-ben 11 fő megváltozott munkaképességű dolgozó alkalmassági vizsgálatát végezte el a szolgálat. Az orvosi javaslatra vagy eredeti munkakörükben alkalmazták őket korlátozásokkal, vagy egészségi állapotuknak megfelelően másik munkakörbe helyezték át őket.

Tanácsadások és szűrések

A szolgálat a munkáltatók és a munkavállalók számára tanácsadásokat nyújt, mind helyben, mind a munkáltató telephelyén végzett megtekintés alkalmával.

Ezek lehetnek: - foglalkozás-egészségügyi

- biztonságtechnikai

- ergonómiai

- higiénias tanácsadások

A szolgálat megfelelő mennyiségű kéz- és felületfertőtlenítővel, gumikesztyűvel és szájmaszkkal van ellátva.

A rendelőbe lépés előtt mindenkinél testhőmérséklet mérése és kézfertőtlenítés történik. A rendelőt folyamatosan fertőtlenítik a szakdolgozók a rendelési idő alatt.

2020. novemberétől a kiadott kormányrendeletnek megfelelően a foglalkozás-egészségügyi orvos állítja ki a 100% -os táppénz igényléséhez szükséges nyilatkozatot, decembertől a bejelentő lapot is.

A nyomtatványok kitöltése soron kívüli alkalmassági vizsgálat keretében történik. Annak a dolgozónak, akinek a bejelentőt a szolgálat tölti ki, a nyilatkozat kitöltése (miután megküldte a munkáltató), már személyes jelenlét nélkül történik.

2022-ben „COVID-19 megbetegedés gyanú kivizsgálásához nyilatkozat” formanyomtatvány 31 esetben lett kitöltve. Ezek minden esetben elektronikusan vannak kitöltve és továbbítva a munkáltató felé.

„Bejelentés foglalkozási megbetegedés gyanújáról” nyomtatvány 19 esetben lett kitöltve, ezek továbbítás céljából a dolgozónak lettek átadva, a további teendőkről tájékoztatást kaptak.

A koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybeviteléről szóló 599/2021. (X.28.) Korm. rendelet 2. § (3)-(4) bekezdése alapján – egészségügyi indokból a foglalkozás-egészségügyi szolgálathoz benyújtott, a védőoltás felvétele alóli mentesítés iránti kérelmeket és egészségügyi dokumentációkat az orvosok áttekintették, majd ennek megfelelően Orvosi szakvéleményt állítottak ki.

2022-ben összesen 25 kérelem érkezett SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltás felvétele alóli mentességre.

A 25 beadott kérelemből 23 került eddig elbírálásra, 2 kérelemre e-mailben lett válaszolva.

A 23 Orvosi Szakvélemény a következő megosztásban lett kiadva

- Orvosi szakvélemény SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltás felvétele alóli átmeneti mentességről 10 esetben
- Orvosi szakvélemény SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltás felvétele alóli teljes

**Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság
Nyíregyháza Szent István u. 14.**

mentességről	0 esetben
• Orvosi szakvélemény SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltás felvétele alóli mentesség elutasításáról	13 esetben

Nyíregyháza, 2023. 03. 27.

**Hörnyák Attiláné
igazgatási szakértő**